

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 28.05.2019 № 12-5

ВИСНОВОК
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ
ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 2019 РІК
У ПЕРШОМУ КВАРТАЛІ

Київ 2019

З М І С Т

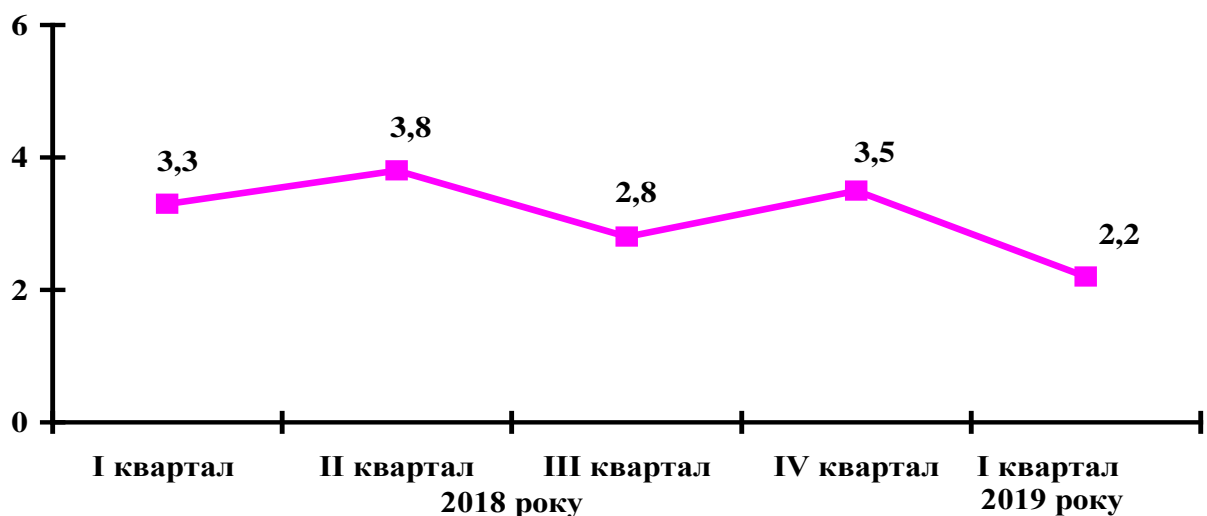
I. Оцінка основних показників економічної діяльності	3
II. Доходи державного бюджету.....	7
III. Видатки державного бюджету та кредитування	13
IV. Фінансування державного бюджету та державний борг	27
V. Міжбюджетні трансферти та місцеві бюджети	35
Висновки.....	43
Пропозиції	46

Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2019 рік у першому кварталі підготовлений Рахунковою палатою відповідно до вимог Бюджетного кодексу України і Закону України „Про Рахункову палату” за результатами аналізу квартального звіту про виконання Державного бюджету України, місцевих бюджетів та зведеного бюджету за перший квартал 2019 року, наданого Державною казначейською службою України Рахунковій палаті листом від 03.05.2019 № 14-06-1-06/7797, звітних та інформаційно-аналітичних даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України, Національного банку України, Фонду державного майна України, окремих головних розпорядників бюджетних коштів, а також із використанням звітів про проведені Рахунковою палатою заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) в частині оцінки досягнення запланованої мети, завдань і результативних показників головних розпорядників коштів державного бюджету в межах бюджетних програм.

I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. У січні – березні 2019 року державний бюджет виконувався в умовах уповільнення темпів зростання економіки. Приріст реального ВВП, за оперативною оцінкою Державної служби статистики України, у першому кварталі цього року становив 2,2 відс., що нижче, ніж у попередніх кварталах, і від врахованого при затвердженні державного бюджету показника (діаграма 1).

Діаграма 1. Приріст реального ВВП
(у відс. до відповідного періоду попереднього року)

При затвердженні державного бюджету на 2019 рік враховано Основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2019 рік, схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 (таблиця 1). За інформацією, розміщеною на веб-сайті Міністерства фінансів України, у березні цього року Міністерство економічного розвитку і торгівлі України змінило макроекономічний прогноз на 2019 рік: обсяг номінального ВВП збільшено з 3,9 трлн грн до 4,1 трлн грн при незмінній інфляції 7,4 відс., приріст реального ВВП знижено з 3,0 відс. до 2,8 відс., дефіцит торговельного балансу погіршено з 11,7 млрд дол. США до 13,1 млрд дол. США. При цьому відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 не внесено.

Таблиця 1

Основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2019 рік

№ з/п	Показники	Враховано при затвердженні державного бюджету на 2019 рік	Січень – березень, фактично
1.	Валовий внутрішній продукт реальний, у відс. до відповідного періоду попереднього року	103,0	102,2
2.	Індекс споживчих цін до грудня попереднього року, відс.	107,4	102,4
3.	Індекс цін виробників промислової продукції до грудня попереднього року, відс.	110,1	101,0
4.	Індекс реальної заробітної плати, у відс. до відповідного періоду попереднього року	106,9	110,9
5.	Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн дол. США	– 11 747	– 2 013
6.	Експорт товарів і послуг, млн дол. США	63 006	14 905
	у відс. до відповідного періоду попереднього року	108,3	107,8
7.	Імпорт товарів та послуг, млн дол. США	74 753	16 918
	у відс. до відповідного періоду попереднього року	109,1	107,3

У звітному періоді найбільше зріс обсяг будівельних робіт – на 24,3 відс., що зумовлено зростанням будівництва інженерних споруд і нежитлових будівель, тоді як будівництво житла зменшилося.

Оборот роздрібної торгівлі, порівняно з січнем – березнем 2018 року, збільшився на 7,4 відсотка.

Вантажооборот зріс на 2,2 відс. за рахунок трубопровідного й автомобільного транспорту при зменшенні перевезень залізницею.

Водночас у промисловості випуск продукції знизився на 0,9 відс. внаслідок зменшення обсягів виробництва продукції в переробній промисловості та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Зростання економіки стримувалося скороченням її кредитування. Залишки наданих банками кредитів з початку цього року зменшилися на 18,8 млрд грн, або 1,8 відс., за умов збільшення залишків залучених депозитів на 6,1 млрд грн, або 0,7 відсотка.

1.2. У січні – березні 2019 року курс гривні до долара США становив 27,3 грн за дол. США, тоді як визначення окремих показників державного бюджету на цей рік здійснено з урахуванням обмінного курсу 28,2 грн за дол. США. Це призвело, за оцінкою Рахункової палати, до зменшення доходів державного бюджету на 2,6 млрд грн і водночас витрат на погашення й обслуговування боргу та деяких видатків на 1,5 млрд гривень.

Стабілізації курсу гривні до долара США сприяло поліпшення, порівняно з січнем – березнем попереднього року, сальдо поточного рахунка внаслідок збільшення суми приватних грошових переказів із-за кордону і вищих темпів зростання експорту товарів, ніж імпорту.

Обсяг приватних грошових переказів із-за кордону за 2018 рік становив 10 млрд 888 млн дол. США і зріс, порівняно з попереднім роком, на 1 млрд 755 млн дол. США внаслідок збільшення переказів від українських трудових мігрантів із країн Європейського Союзу.

Експорт товарів у січні – березні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшився, за даними Національного банку України, на 8,0 відс. за рахунок продовольчих товарів і сировини для їх виробництва, насамперед зернових та олійних культур. Зокрема, фізичний обсяг експорту зернових культур, порівняно з січнем – березнем попереднього року, зріс у 1,4 раза.

Імпорт товарів у січні – березні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшився, за даними Національного банку України, на 6,8 відс., що в основному зумовлено зростанням ввезення продукції машинобудування, передусім легкових автомобілів. Імпорт легкових автомобілів збільшився в 2,0 раза внаслідок тимчасового пільгового розмитнення автомобілів з іноземною реєстрацією.

З використанням офіційного курсу гривні до дол. США обчислюються податок на додану вартість, податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, рентна плата за користування надрами для видобування нафти тощо, сумарна частка яких у першому кварталі 2019 року становила 38,0 відс. доходів державного бюджету. Водночас з урахуванням офіційного курсу гривні до дол. США визначаються витрати державного бюджету на погашення зовнішнього і частини внутрішнього боргу, номінованого в іноземній валюті, деякі видатки державного бюджету (обслуговування державного боргу, функціонування закордонних дипломатичних установ, внески до міжнародних організацій тощо), частка яких становила 13,7 відс. витрат державного бюджету.

1.3. Споживчі ціни в березні 2019 року до грудня 2018 року підвищилися на 2,4 відс., що становить третину врахованого при затвердженні державного бюджету на 2019 рік прогнозу. Інфляцію спричинили підвищення цін на продукти харчування, частка яких у споживчих грошових витратах домогосподарств становить майже половину, і збільшення регульованих державою тарифів на окремі житлово-комунальні, транспортні послуги та зв'язок.

Ціни на продукти харчування у березні цього року до грудня 2018 року зросли на 3,5 відс., найбільше на овочі – на 27,3 відс. і фрукти – на 10,3 відсотка. Суттєво зросли тарифи на перевезення залізничним пасажирським транспортом – на 16,1 відс., гарячу воду й опалення – на 13,5 відс., послуги зв'язку – на 6,3 відсотка.

Зростання тарифів на гарячу воду й опалення зумовлено встановленням з 1 січня 2019 року за рішеннями Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, збільшених (в середньому на 16,6 відс.) тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання для підприємств комунальної теплоенергетики у зв'язку з подорожчанням природного газу.

До зростання тарифів на послуги зв'язку призвело рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, від 18.09.2018 № 488 про збільшення (другий етап) з 1 січня 2019 року граничних тарифів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги в середньому на 18,0 відсотка.

Стримуючим чинником збільшення купівельної спроможності населення є заборгованість з виплати заробітної плати, яка на початок квітня цього року становила 2 млрд 463,3 млн гривень. При цьому 1 млрд 279,9 млн грн, або 52,0 відс. загальної суми, не виплачено 82,1 тис. працівників економічно активних підприємств, що на одного працюючого у середньому становить 15 586 гривень.

Сума несплаченої заробітної плати працівникам підприємств державної і комунальної форм власності становила 281,6 млн гривень. За інформацією Міністерства соціальної політики України, основними причинами виникнення такої заборгованості є:

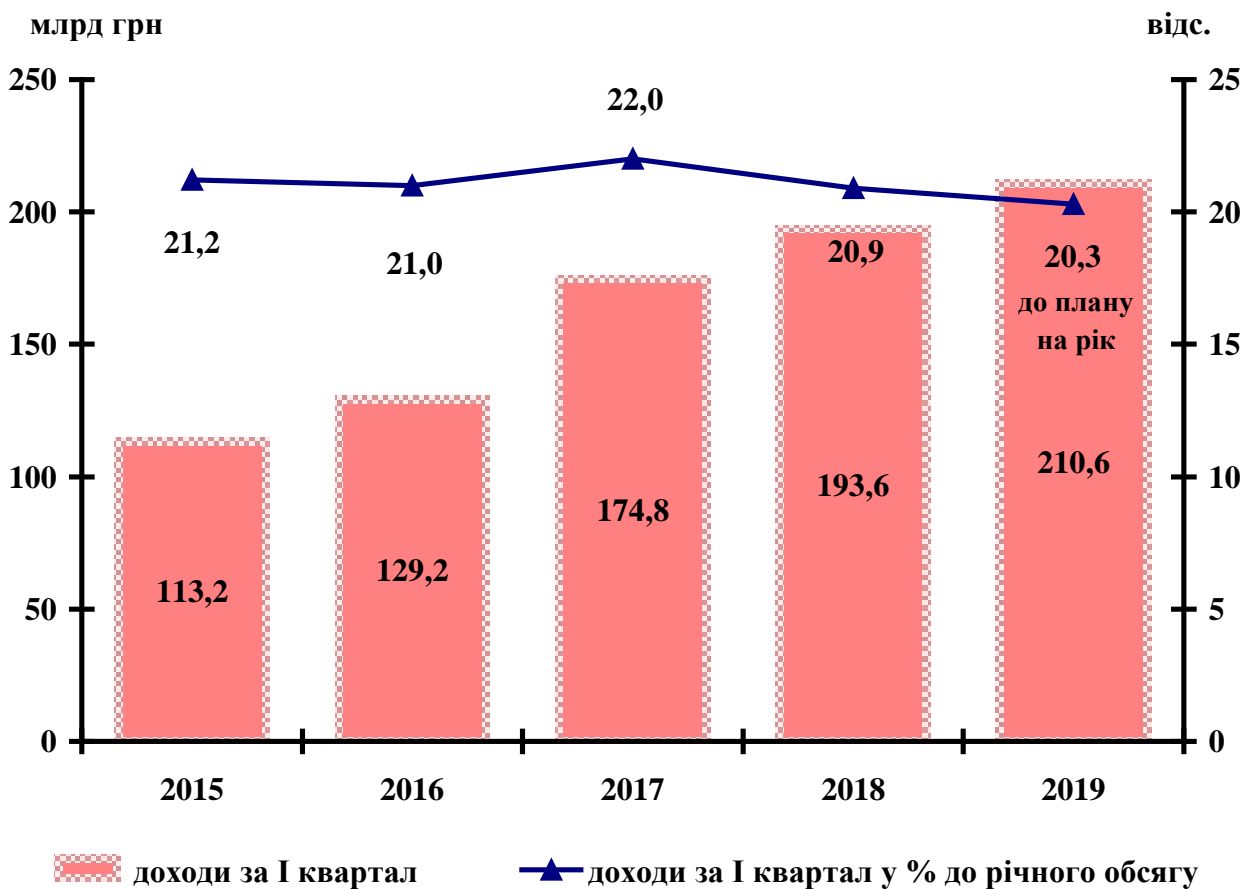
- на підприємствах державної форми власності: відсутність фінансування, міжгалузеві цінові диспропорції, несвоєчасний та неповний розрахунок замовника за виконані роботи, скорочення обсягів виробництва, зменшення замовлень на товари і послуги;

- на підприємствах комунальної форми власності: відсутність коштів місцевого бюджету, непроведення розрахунків контрагентами.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

2.1. Доходи державного бюджету у першому кварталі цього року становили 20,3 відс. плану на рік, що на 1,0 відс. пункту менше від середньої частки доходів першого кварталу в річній сумі у 2015 – 2018 роках (діаграма 2). Плановий показник доходів загального фонду на звітний квартал не виконано на 15 млрд 961,9 млн грн, або 8,2 відсотка.

Діаграма 2. Виконання доходів державного бюджету в першому кварталі 2015 – 2019 років

Доходи державного бюджету становили 210 млрд 638,4 млн грн, у тому числі загального фонду – 178 млрд 190,8 млн грн, або 19,2 відс. плану на рік (928 млрд 498,4 млн грн), спеціального фонду – 32 млрд 447,6 млн грн, або 30,1 відс. (107 млрд 972,6 млн гривень).

Виконання доходів державного бюджету в січні – березні цього року наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Виконання доходів державного бюджету

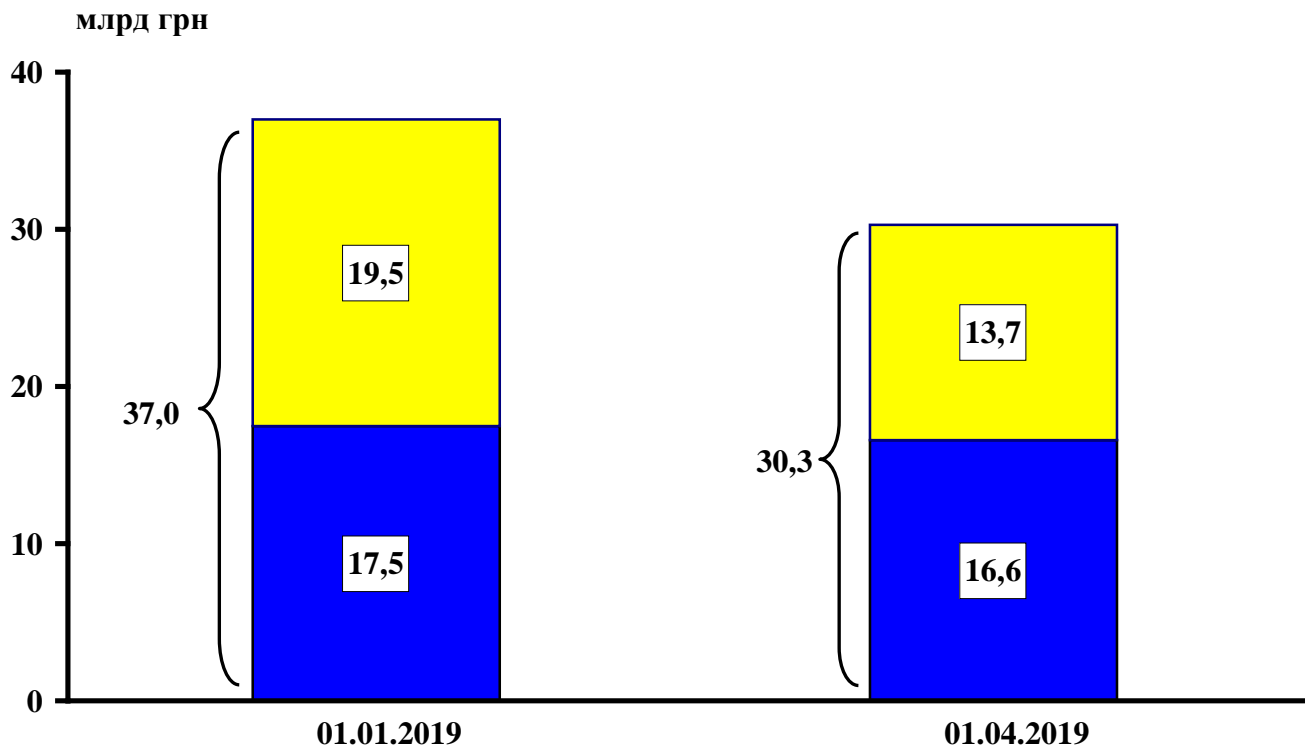
млрд грн

№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
	ВСЬОГО ДОХОДІВ	1 036,5	210,6	20,3	194,2	178,2	91,8
	<i>з них:</i>						
1.	Податок та збір на доходи фізичних осіб	106,2	24,1	22,7	22,7	24,1	106,0
2.	Податок на прибуток підприємств	95,5	29,0	30,3	26,7	29,0	108,5
3.	Рентна плата за користування надрами	52,5	11,2	21,3	12,0	11,2	93,2
4.	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	85,9	12,8	14,9	16,5	10,7	65,1
5.	Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів	47,9	14,7	30,7	1,6	2,2	135,0
6.	Податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	94,6	15,8	16,7	23,2	15,8	68,2
7.	Податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів	342,0	69,6	20,4	76,3	67,3	88,3
8.	Ввізне мито	31,2	7,5	24,0	5,7	5,4	94,7
9.	Частина чистого прибутку державних підприємств і дивіденди, нараховані на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	44,5	3,0	6,6	1,3	3,0	231,8
10.	Кошти, що перераховуються Національним банком України	47,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11.	Власні надходження бюджетних установ	37,7	9,3	24,7	–	–	–

Переплата податків і зборів до державного бюджету, за інформацією Державної фіскальної служби України, з початку цього року зменшилася на 6 млрд 724,0 млн грн, або 18,1 відс., – до 30 млрд 337,3 млн гривень. Платежі, що сплачені до державного бюджету станом на 01.04.2019 і будуть нараховані в наступному звітному періоді, зменшилися з початку року на 5 млрд 816,4 млн грн, або 29,8 відс., – до 13 млрд 715,8 млн грн, надміру сплачені грошові зобов'язання платників податків – на 907,6 млн грн, або 5,2 відс., – до 16 млрд 621,5 млн грн (діаграма 3).

Діаграма 3. Складові переоплат податків і зборів

- платежі, які сплачені на початок періоду і будуть нараховані в наступному звітному періоді
- надміру сплачені податки

Податковий борг суб'єктів господарювання перед державним бюджетом упродовж звітної періоду збільшився на 5 млрд 915,7 млн грн, або 6,9 відс., – до 91 млрд 566,1 млн грн при списанні на суму 974,3 млн грн, що на 408,3 млн грн, або 72,1 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Збільшення відбулося за рахунок насамперед зростання на 4 млрд 342,9 млн грн, або 11,1 відс., податкової заборгованості з податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг). При цьому податковий борг платників податків, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, зріс на 1 млрд 715,4 млн грн, або 13,3 відсотка. Сума розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань (податкового боргу) на 1 квітня цього року становила 2 млрд 624,7 млн гривень.

Планові показники на звітний період окремих доходів загального фонду не виконано загалом на 24 млрд 239,9 млн грн (схема 1).

Схема 1. Невиконання плану окремих доходів загального фонду державного бюджету на перший квартал 2019 року

Зокрема, план податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів не виконано на 8 млрд 920,8 млн грн, або 11,7 відс., за умови середнього офіційного курсу гривні до долара США у першому кварталі цього року 27,3 грн за дол. США, тоді як при формуванні державного бюджету враховано 28,2 грн за дол. США, що, за оцінкою Рахункової палати, призвело до недонадходження до державного бюджету 2,2 млрд гривень. Крім того, зростання імпорту у січні – березні цього року становило 7,3 відс. при прогнозованому на рік 9,1 відс., що, за оцінкою Рахункової палати, спричинило недонадходження до державного бюджету 1,1 млрд гривень. В іншій частині невиконання плану податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів спричинено недоліками його адміністрування.

Плановий показник податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування не виконано на 7 млрд 369,7 млн грн, або 31,8 відсотка. При цьому залишки невідшкодованого платникам податку на додану вартість протягом звітного кварталу зменшилися на 8 млрд 614,1 млн грн, або 30,0 відс., – до 20 млрд 91,4 млн грн, з яких 656,2 млн грн – з простроченим терміном відшкодування.

Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) на 5 млрд 762,9 млн грн, або 34,9 відс., менший за плановий показник за рахунок невиконання плану з податку на тютюн і тютюнові вироби на 5 млрд 542,9 млн гривень. Зазначене насамперед спричинено завищенням плану, що більший від надходжень акцизного податку з вироблених в Україні тютюну і тютюнових виробів в першому кварталі попереднього року в 1,8 раза, тоді як ставка цього податку з 2019 року зросла на 20,0 відс., а обсяг реалізації

на внутрішньому ринку тютюнової продукції, за інформацією Державної фіскальної служби України, скоротився на 2,1 відсотка.

2.2. Доходи державного бюджету у першому кварталі цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшилися на 17 млрд 55,4 млн грн, або 8,8 відс., за рахунок насамперед зростання обсягів імпорту, цін, заробітної плати (діаграма 4). Доходи загального фонду зросли на 2 млрд 691,5 млн грн, або 1,5 відс., спеціального – на 14 млрд 363,9 млн грн, або в 1,8 раза.

Діаграма 4. Чинники зростання доходів державного бюджету в першому кварталі 2019 року

Загалом за окремими платежами доходи державного бюджету зросли на 26 млрд 327,5 млн гривень.

Зокрема, за рахунок зростання у січні – березні 2019 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, імпорту товарів загалом на 6,8 відс. і показників імпорту окремих груп підакцизних товарів доходи державного бюджету збільшилися, за оцінкою Рахункової палати, на 3,4 млрд грн, у тому числі податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів – на 2,0 млрд грн, акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) за окремими товарними групами – на 1,0 млрд грн, ввізне мито – на 0,4 млрд гривень. Крім того, у першому кварталі цього року надходження податків від оподаткування транспортних засобів, що ввезені на митну територію України і поміщені в митні режими

транзиту або тимчасового ввезення у період з 08.11.2015 до 25.11.2018, становили 6 млрд 822,4 млн грн і зараховані до спеціального фонду державного бюджету, що сприяло збільшенню доходів спеціального фонду. Це тимчасовий фактор збільшення доходів за рахунок пільгового розмитнення автомобілів з іноземною реєстрацією („євроблях”) протягом 90 календарних днів з дня набрання чинності Законом України від 08.11.2018 № 2611 „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів”.

Зростання середніх за січень – березень цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, цін виробників промислової продукції в межах України на 12,4 відс., споживчих цін – на 8,9 відс. забезпечило, за оцінкою Рахункової палати, збільшення надходжень податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) на 5,6 млрд грн, з них на 1,1 млрд грн за рахунок підвищення регульованих державою цін (тарифів). Проте за рахунок збільшення у січні – березні цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, суми бюджетного відшкодування платникам податку на додану вартість на 11 млрд 719,0 млн грн, або 34,8 відс., надходження цього податку загалом зменшилися на 3 млрд 325,4 млн грн, або 17,4 відсотка. Бюджетне відшкодування збільшилося насамперед у січні – на 7,7 млрд грн, або 64 відсотка. Це зумовлене відшкодуванням сум податку на додану вартість, заявлених до відшкодування в кінці попереднього року, коли такі суми суттєво зросли, а обсяги відшкодування зменшилися, що призвело до накопичення залишків невідшкодованих сум.

Збільшення надходжень рентної плати за користування надрами у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 3 млрд 559,6 млн грн, або 46,7 відс., спричинено, зокрема, незначними надходженнями в першому кварталі 2018 року рентної плати за користування надрами для видобування природного газу, що зумовлено наявністю станом на 01.01.2018 переоплати, сума якої протягом січня – березня 2018 року зменшилася на 2,5 млрд гривень. Крім того, за рахунок підвищення з 01.11.2018 на 26,2 відс. ціни на природний газ для населення і підприємств теплокомуненерго ці надходження, за оцінкою Рахункової палати, зросли на 1,1 млрд гривень.

Середньомісячна заробітна плата у січні – березні 2019 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросла на 20,8 відс., що сприяло збільшенню надходжень податку і збору на доходи фізичних осіб, за оцінкою Рахункової палати, на 3,5 млрд гривень.

Надходження конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, у першому кварталі цього року становили 1 млрд 478,6 млн грн, тоді як у відповідному періоді попереднього року – менше 1 млн гривень.

За рахунок зростання економіки в першому кварталі цього року на 2,2 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року, надходження податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) без урахування бюджетного відшкодування, за оцінкою Рахункової палати, збільшилися на 1,2 млрд гривень.

Водночас надходження плати за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України та видачу дублікатів таких ліцензій у першому кварталі цього року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зменшилися на 3 млрд 132,5 млн грн, або 99,7 відс., що спричинено отриманням у 2018 році операторами мобільного зв'язку ліцензій для впровадження 4G зв'язку.

III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ

3.1. Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України і головні розпорядники бюджетних коштів зволікали з розробкою та затвердженням документів, необхідних для початку проведення видатків.

У січні – березні план видатків державного бюджету (без урахування видатків, що здійснюються за рахунок власних надходжень бюджетних установ), не виконано на 31 млрд 412,3 млн грн, або 12,0 відсотка.

Виконання видатків державного бюджету наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Виконання видатків державного бюджету

млрд грн

№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
	ВСЬОГО ВИДАТКІВ	1 124,3	237,4	21,1	239,3	218,2	91,2
	<i>з них:</i>						
1.	Загальнодержавні функції <i>зокрема, обслуговування боргу</i>	197,3 145,2	40,5 32,0	20,5 22,1	43,9 33,3	39,9 32,0	91,0 96,3
2.	Оборона	105,1	19,0	18,1	20,8	18,5	88,9
3.	Громадський порядок, безпека та судова влада	134,8	27,2	20,2	27,4	24,4	88,8
4.	Економічна діяльність	82,0	6,3	7,7	6,0	3,0	48,9
5.	Охорона навколишнього природного середовища	6,9	0,7	10,8	0,8	0,6	82,5
6.	Охорона здоров'я	38,9	6,5	16,7	7,1	6,1	85,5
7.	Духовний і фізичний розвиток	10,6	1,6	14,7	2,0	1,5	75,3
8.	Освіта	54,2	10,9	20,0	8,6	7,3	84,8
9.	Соціальний захист та соціальне забезпечення	206,2	53,6	26,0	50,8	49,1	96,8
10.	Кошти, що передаються до місцевих бюджетів	288,2	71,1	24,7	71,9	67,8	94,3

3.1.1. Кабінет Міністрів України й окремі головні розпорядники бюджетних коштів не дотримувалися вимоги частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України щодо термінів розроблення і затвердження порядків використання коштів бюджетних програм.

Згідно з вимогами частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України за бюджетними програмами, здійснення заходів за якими потребує нормативно-правового визначення механізму використання коштів (у тому числі за бюджетними програмами, вперше визначеними законом про Державний бюджет України), головні розпорядники бюджетних коштів мали упродовж 30-ти днів з дня набрання чинності законом про Державний бюджет України розробити порядки використання коштів державного бюджету і забезпечити їх затвердження.

У протокольному рішенні від 10.01.2019 № 1 Кабінет Міністрів України визначив, що необхідно затвердити порядки використання коштів за 24-ма бюджетними програмами і внести зміни до чинних порядків за 45-ти бюджетними програмами (без урахування бюджетних програм із надання субвенцій місцевим бюджетам). Ухвалення цього рішення 10 січня при затвердженні державного бюджету 23 листопада 2018 року створило передумови для недотримання терміну, до якого головні розпорядники бюджетних коштів мали забезпечити розроблення і внесення у встановленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України проектів порядків використання коштів державного бюджету.

Станом на 01.04.2019 не затверджено порядків використання коштів державного бюджету за 17-ма бюджетними програмами, зокрема за:

- чотирма – Міністерства освіти і науки України;
- трьома – Міністерства екології та природних ресурсів України;
- двома – Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо перемішених осіб України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування);
- однією – Господарсько-фінансового департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України (загальнодержавні видатки та кредитування), Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства інфраструктури України.

Зазначене зумовлено, насамперед, тривалим погодженням проектів порядків використання коштів державного бюджету з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України й іншими органами виконавчої влади.

3.1.2. У визначений у частині восьмій статті 20 Бюджетного кодексу України 45-денний термін з дня набрання чинності законом про державний бюджет не затверджено дві третини паспортів бюджетних програм.

За інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Державної казначейської служби України станом на 15.02.2019, не затверджено 338, або 66,3 відс. загальної кількості, паспортів бюджетних програм, які мали затверджуватися у 2019 році.

Станом на 15.02.2019, за інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України, головними розпорядниками бюджетних коштів не подано 104 паспорти бюджетних програм. Міністерство фінансів України не погодило 84 поданих головними розпорядниками бюджетних коштів паспортів бюджетних програм. Головні розпорядники бюджетних коштів не затвердили 150 погоджених Міністерством фінансів України паспортів бюджетних програм.

Станом на 03.04.2019 не затверджено 85 паспортів, або 16,7 відс. загальної кількості, що мали затверджуватися у 2019 році, зокрема:

- за бюджетними програмами, що не потребували нормативно-правового визначення механізму використання коштів, – 45;
- за відсутності затверджених Кабінетом Міністрів України порядків використання бюджетних коштів – 28;
- за програмами, порядки використання коштів за якими затверджені, – 12 паспортів.

Зазначене зумовлено, насамперед, низькою виконавською дисципліною учасників бюджетного процесу.

3.1.3. Кабінет Міністрів України не забезпечив своєчасного розподілу коштів державного фонду регіонального розвитку між адміністративно-територіальними одиницями й інвестиційними програмами і проектами регіонального розвитку (далі – програми і проекти). Як наслідок, передбачені у помісячному розписі державного бюджету на січень – березень 100,0 млн грн регіонам не перераховано.

У частині п'ятій статті 24¹ Бюджетного кодексу України визначено, що розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку між адміністративно-територіальними одиницями й інвестиційними програмами і проектами регіонального розвитку та проектами-переможцями „Всеукраїнського громадського бюджету” затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету у тримісячний строк із дня набрання чинності законом про державний бюджет. Кабінет Міністрів України, як і в попередньому році, не виконав цієї вимоги. Станом на 01.04.2019 відповідного рішення не прийнято.

У звіті про проведений Рахунковою палатою аудит зазначено, що регіональні комісії і місцеві державні адміністрації обирали для фінансування з державного фонду регіонального розвитку програми і проекти, які не узгоджувалися зі стратегією розвитку регіону, за відсутності затвердженої

проектної документації, а також із недотриманням визначеного у Бюджетному кодексі України терміну (до 1 травня року, що передує плановому).

Відповідно, комісія, утворена у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України для розгляду цих програм і проектів, повертала подані регіонами документи на доопрацювання. Як наслідок, підготовка проекту рішення Кабінету Міністрів України про розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку затягувалася. При цьому кошти переважно розподілялися на розв'язання нагальних соціальних проблем регіонів: реконструкцію, капітальний ремонт шкіл і лікарень, ремонт водогонів, котлів та інших об'єктів житлово-комунального господарства, поточний ремонт доріг. Капітальні інвестиції у виробничу сферу, інфраструктуру індустріальних та інноваційних парків майже не здійснювалися.

3.1.4. Кабінет Міністрів України зволікав із прийняттям рішень про розподіл коштів за напрямками (об'єктами, заходами) за бюджетними програмами, визначеними у статті 22 закону про державний бюджет. Як наслідок, не здійснювалися передбачені у помісячному розписі державного бюджету на січень – березень видатки на суму 22,5 млн гривень.

У статті 22 Закону України від 23.11.2018 № 2629 „Про Державний бюджет України на 2019 рік” (далі – закон про державний бюджет) визначено, що розподіл коштів за напрямками (об'єктами, заходами) за бюджетними програмами „Здійснення природоохоронних заходів” і „Державна підтримка тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)” здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України, погодженим з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

При цьому відповідно до Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для реалізації Закону України від 23.11.2018 № 2629 „Про Державний бюджет України на 2019 рік”, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 18.12.2018 (протокол № 52), ці розподіли мали затверджуватися упродовж місяця з дня набуття чинності законом про державний бюджет.

Однак Кабінет Міністрів України не забезпечив дотримання визначеного у цьому Плані терміну. Зокрема, із затримкою у два місяці Кабінет Міністрів України розпорядженням від 27.03.2019 № 196-р розподілив за напрямками кошти на державну підтримку тваринництва, зберігання та переробку сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва). З Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету цей розподіл погоджено 10 квітня 2019 року. У помісячному розписі видатки заплановано проводити з квітня.

Із затримкою у три місяці Кабінет Міністрів України постановою від 24.04.2019 № 393 розподілив частину коштів на здійснення

природоохоронних заходів за напрямками (об'єктами, заходами). Як наслідок, передбачені на січень – березень видатки не проводилися.

3.1.5. У січні – березні цього року Кабінет Міністрів України прийняв 10 рішень про перерозподіл і передачу затверджених у законі про державний бюджет призначень головним розпорядникам бюджетних коштів на загальну суму 1 млрд 638,0 млн грн, що є наслідком насамперед недоліків у плануванні видатків.

Зокрема, Кабінет Міністрів України розпорядженням від 27.03.2019 № 178-р встановив видатки розвитку у сумі 168,2 млн грн Міністерству економічного розвитку і торгівлі України за бюджетною програмою „Забезпечення двостороннього співробітництва України з іноземними державами і міжнародними організаціями, інформаційного й організаційного забезпечення участі України у міжнародних форумах, конференціях, виставках”, зменшивши видатки споживання за цією і двома іншими бюджетними програмами.

Як зазначило Міністерство економічного розвитку і торгівлі України в листі до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, ці кошти планується використати на підготовку і забезпечення участі України у Всесвітній виставці „Експо – 2020” (м. Дубай, Об'єднані Арабські Емірати), зокрема будівництво павільйону, його демонтаж після завершення виставки, підготовку національної експозиції.

Разом із тим під час формування показників бюджету на 2019 рік була можливість запланувати ці видатки розвитку. У звіті про виконання паспорта цієї бюджетної програми за 2018 рік зазначено, що Україна підписала контракт з Організаційним комітетом „Експо – 2020” про будівництво власного павільйону, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України забезпечило розроблення проектної документації для створення національної експозиції. Однак із передбачених у державному бюджеті на 2018 рік 25,0 млн грн не використано 21,6 млн грн, або 86,4 відсотка.

Відповідно до бюджетного запиту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України на 2019 рік потребу в коштах на монтаж виставкової зони, інженерне облаштування, транспорт і логістику, участь у засіданнях і зустрічах визначено у сумі 175,0 млн грн, видатки у паспорті бюджетної програми передбачено в сумі 99,8 млн гривень.

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 27.03.2019 № 222-р зменшив видатки за бюджетною програмою „Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств” на 360,0 млн грн і збільшив видатки за бюджетними програмами „Реструктуризація вугільної галузі” та „Державна підтримка будівництва шахти № 10 „Нововолинська” Міністерства енергетики та вугільної промисловості України на 316,0 млн грн і 44,0 млн грн відповідно.

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України в листі до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету зазначило про наявність заборгованості із заробітної плати на державних вугледобувних підприємствах і відсутність коштів у державному бюджеті на виплату заробітної плати шахтарям з квітня.

При цьому у бюджетних запитах на 2019 рік Міністерство енергетики та вугільної промисловості України вказувало на додаткову потребу у видатках за програмами „Реструктуризація вугільної галузі” у сумі 4 млрд 195,1 млн грн і „Державна підтримка будівництва шахти № 10 „Нововолинська” у сумі 595,0 млн гривень.

Для погашення заборгованості з виплати заробітної плати шахтарям у 2018 році також здійснювалися перерозподіли видатків.

3.2. План видатків загального фонду на січень – березень не виконано на 21 млрд 115,9 млн грн, або 8,8 відсотка.

План видатків на надання трансфертів органам державного управління інших рівнів не виконано на 4 млрд 83,8 млн грн, або 5,7 відсотка. Зокрема, на забезпечення державних програм соціального захисту населення спрямовано на 3 млрд 798,6 млн грн, або 11,3 відс., менше плану у зв'язку з тим, що згідно з Порядком фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256, органи Державної казначейської служби України перераховують субвенції відповідно до помісячного розпису асигнувань державного бюджету, але у межах фактичних зобов'язань місцевих бюджетів щодо надання пільг, субсидій і допомоги окремим категоріям громадян.

Видатки за бюджетною програмою Міністерства оборони України „Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни”, паспорт якої затверджено вчасно, менші плану на січень – березень на 2 млрд 73,1 млн грн, або 11,8 відсотка. Аналіз інформації, розміщеної на офіційному веб-сайті головного розпорядника, показав, що невиконання плану видатків спричинено незавершенням Міністерством оборони України процедур закупівель.

Видатки на обслуговування державного боргу на 1 млрд 229,3 млн грн, або 3,7 відс., менші плану звітного періоду. Зазначене спричинено здебільшого відхиленням середнього у січні – березні 2019 році обмінного курсу гривні до долара США від прогнозного, що використовувався при складанні проекту державного бюджету, на 3,2 відсотка.

План видатків на січень – березень на проведення виборів Президента України за бюджетною програмою Центральної виборчої комісії не виконано

на 1 млрд 223,7 млн грн, або 83,3 відс., у зв'язку з тим, що визначений у помісячному розписі на цей період обсяг видатків перевищив фактичну потребу в коштах на проведення виборів.

Не розпочато виконання кожної десятої бюджетної програми на загальну суму 1 млрд 428,7 млн грн, або 1,1 відс. плану звітнього періоду, що зумовлено насамперед незатвердженням порядків використання коштів, невнесенням змін до чинних порядків та/або незатвердженням паспортів бюджетних програм, зволіканням із розподілом коштів за напрямками (об'єктами, заходами), а також, як показав аналіз розміщеної на веб-порталі ProZorro інформації, неукладанням договорів на придбання товарів, робіт та послуг у зв'язку із незавершенням процедур закупівель. Як наслідок, зростають ризики відтермінування проведення видатків на кінець року. У найбільших обсягах не розпочато проведення видатків на:

- забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру за бюджетною програмою Міністерства охорони здоров'я України на суму 377,6 млн грн, що, як зазначено у звіті про проведений Рахунковою палатою аудит, спричинено тривалим формуванням Міністерством номенклатури ліків і потреби в їх закупівлі;

- підтримку освітніх і наукових програм для молоді з Фонду Президента України за бюджетною програмою Міністерства освіти і науки України на суму 300,0 млн грн, що спричинено незатвердженням порядку використання коштів державного бюджету і паспорта бюджетної програми;

- фінансову підтримку сільгосптоваровиробників, розвитку фермерських господарств, селекцію у рибному господарстві та відтворення водних біоресурсів у внутрішніх водоймах і Азово-Чорноморському басейні, міжнародну діяльність у галузі рибного господарства за чотирма бюджетними програмами Міністерства аграрної політики та продовольства України на загальну суму 168,4 млн грн, що спричинено незатвердженням паспортів бюджетних програм;

- закупівлю пожежної та іншої спеціальної техніки вітчизняного виробництва за бюджетною програмою Міністерства внутрішніх справ України на суму 130,0 млн грн, оскільки оголошення про проведення відкритих торгів на веб-порталі ProZorro розміщено 19 квітня 2019 року, проведення аукціону заплановано на 25 червня 2019 року;

- утримання Вищого суду з питань інтелектуальної власності, Вищого антикорупційного суду та Агентства з управління державним боргом на загальну суму 62,3 млн грн, оскільки ці установи не розпочали свою діяльність.

3.3. Кабінет Міністрів України і головні розпорядники бюджетних коштів не забезпечили використання наявних ресурсів спеціального фонду.

Видатки спеціального фонду проведені в сумі 19 млрд 205,1 млн грн, або 16,2 відс. плану на рік, зокрема на підготовку кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації за бюджетними програмами

Міністерства освіти і науки України і Міністерства охорони здоров'я України – 3 млрд 156,6 млн грн, або 16,4 відс. плану на рік.

При цьому, користуючись наданим у Бюджетному кодексі України правом, державні вищі і професійно-технічні навчальні заклади на вкладних (депозитних) рахунках в установах банків державного сектору економіки розміщували тимчасово вільні кошти, отримані за надання платних послуг. У найбільших обсягах кошти на вкладних (депозитних) рахунках розміщено:

- Вищим державним навчальним закладом України „Українська медична стоматологічна академія” (м. Полтава) – 287,0 млн грн;
- Державним закладом „Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України” – 261,8 млн грн;
- Івано-Франківським вищим навчальним закладом „Івано-Франківський національний медичний університет” – 200,0 млн гривень.

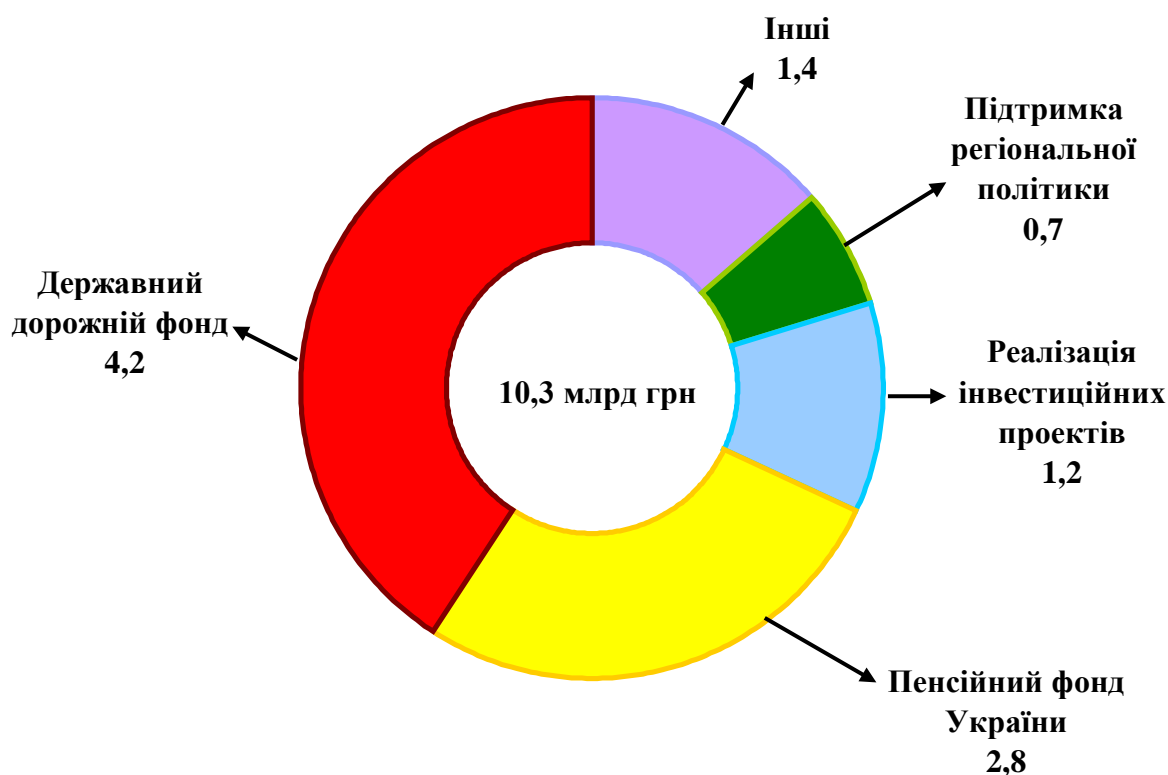
Залишок цих коштів на 1 квітня цього року становив 2 млрд 446,4 млн гривень.

Відповідно до Порядку розміщення вищими і професійно-технічними навчальними закладами на вкладних (депозитних) рахунках в установах банків державного сектору економіки тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 № 657, розміщення цих коштів дозволено у межах поточного бюджетного періоду.

За бюджетними програмами, запланованими відповідно до визначених у статті 14 закону про державний бюджет напрямів спрямування коштів спеціального фонду, видатки не проведені на 10 млрд 296,4 млн грн, або 48,1 відс. плану на січень – березень (діаграма 5). При цьому наявні надходження дозволяли здійснити видатки за цими бюджетними програмами у планових обсягах.

До Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, утвореного відповідно до статті 24³ Бюджетного кодексу України, надійшло екологічного податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензій строк, у сумі 300,8 млн грн, або 164,0 відс. плану на січень – березень. За рахунок цього джерела для Державного агентства України з управління зоною відчуження за бюджетною програмою Міністерства екології та природних ресурсів України у першому кварталі планувалися видатки на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу „Вектор” та експлуатацію його об'єктів у сумі 183,4 млн гривень. Паспорт цієї бюджетної програми затверджено наказом Міністерства 19 березня 2019 року, видатки здійснені в сумі 46,2 млн грн, або 25,2 відс. плану звітного періоду.

Діаграма 5. Видатки спеціального фонду, які не проведені у січні – березні 2019 року за рахунок визначених у законі про державний бюджет джерел формування, млрд грн

До державного фонду розвитку водного господарства, утвореного відповідно до статті 24⁴ Бюджетного кодексу України, надійшло рентної плати за спеціальне використання води в сумі 39,8 млн грн, або 97,3 відс. плану на січень – березень. За рахунок цього джерела для Державного агентства водних ресурсів України у січні – березні планувалися видатки за трьома бюджетними програмами Міністерства екології та природних ресурсів України в сумі 40,9 млн гривень. Однак використання коштів фонду не розпочато. Паспорти за двома бюджетними програмами не затверджені. Видатки на експлуатацію водогосподарського комплексу й управління водними ресурсами у сумі 124,0 млн грн проведені за рахунок власних надходжень бюджетних установ.

3.3.1. Кабінет Міністрів України, Міністерство інфраструктури України і Державне агентство автомобільних доріг України не забезпечили проведення видатків за рахунок коштів державного дорожнього фонду у сумі 4 млрд 164,5 млн грн, або 41,9 відс. плану на січень – березень.

До державного дорожнього фонду, утвореного відповідно до статті 24² Бюджетного кодексу України, надійшло 12 млрд 222,0 млн грн, або 122,8 відс. плану на січень – березень.

За рахунок цих джерел на січень – березень планувалися видатки за 11-ма бюджетними програмами в сумі 9 млрд 949,1 млн грн, а проведені за п'ятьма в сумі 5 млрд 784,6 млн грн, або 58,1 відс. плану на звітний період (схема 2).

Схема 2. Стан надходження і використання у січні – березні 2019 року коштів державного дорожнього фонду

На фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм за бюджетною програмою Міністерства інфраструктури України не використовувалися кошти у сумі 459,8 млн грн, що є наслідком незатвердження паспорта бюджетної програми через зволікання із внесенням змін до завдань і заходів Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 435. Відповідне рішення Кабінет Міністрів України прийняв 17 квітня 2019 року.

На дорожнє господарство за бюджетними програмами Державного агентства автомобільних доріг України не використано 3 млрд 604,7 млн грн, або 38,4 відс. плану на січень – березень, зокрема:

- на розвиток мережі й утримання автомобільних доріг загального користування – 2 млрд 832,2 млн грн, або 63,7 відс. плану на січень – березень, оскільки перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у 2019 році й обсяги бюджетних коштів для їх фінансування за цією бюджетною програмою затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 № 130-р, зміни до Порядку спрямування коштів державного дорожнього фонду внесено постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 216, а паспорт бюджетної програми затверджено наказом Державного агентства автомобільних доріг України 22 березня 2019 року;

- за 7-ма бюджетними програмами на покращення стану автомобільних доріг загального користування, визначених у статті 24 закону про державний бюджет, – 612,4 млн грн, або 63,4 відс. плану на січень – березень, що зумовлено несвоєчасним затвердженням паспортів бюджетних програм. Необхідні зміни до порядків використання коштів за цими бюджетними програмами Кабінет Міністрів України прийняв 6 лютого 2019 року, однак паспорти шести бюджетних програм затверджено наказами Державного агентства автомобільних доріг України 18 березня 2019 року, а однієї – 25 березня 2019 року.

При цьому у звіті про проведений Рахунковою палатою аудит зазначено, що при формуванні Державною службою автомобільних доріг України і затвердженні Кабінетом Міністрів України переліків об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення не враховувалися пропозиції служб автомобільних доріг, зокрема у Закарпатській і Хмельницькій областях. Як наслідок, кошти на завершення капітального ремонту деяких об'єктів не передбачалися, здійснення робіт відкладалося і, відповідно, кошторисна вартість незавершеного будівництва збільшувалася через руйнацію і пошкодження вже побудованого дорожнього покриття.

3.3.2. У січні – березні не використовувалися надходження і залишки конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення (далі – конфісковані кошти), у сумі 1 млрд 688,9 млн гривень. Як наслідок, збільшуються ризики відтермінування початку проведення видатків, зокрема, на підвищення обороноздатності і безпеки держави.

У статті 33 закону про державний бюджет визначено, що Кабінет Міністрів України, за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету, затверджує обсяги і порядок спрямування нерозподіленого залишку конфіскованих коштів на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності та безпеки держави і на забезпечення житлом громадян, зокрема учасників антитерористичної операції, учасників здійснення заходів із

забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, які потребують поліпшення житлових умов.

За інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, станом на 01.01.2019 на відкритому в Казначействі рахунку залишки конфіскованих коштів становили 137,0 млн грн, на валютному рахунку в АТ „Ощадбанк” гривневий еквівалент залишку валютних коштів – 73,4 млн гривень. Однак станом на 01.04.2019 Кабінетом Міністрів України відповідного рішення про спрямування цих коштів не прийнято.

Кабінет Міністрів України згідно з вимогами статті 35 закону про державний бюджет у разі надходження конфіскованих коштів мав визначити порядок спрямування Міністерству оборони України цих коштів у сумі 524,0 млн грн на облаштування військових комісаріатів (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки) та їх всебічне забезпечення. У лютому до спеціального фонду державного бюджету надійшло конфіскованих коштів у сумі 1 млрд 478,6 млн гривень. Однак станом на 01.04.2019 Кабінетом Міністрів України рішення не прийнято.

3.4. Кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками у січні – березні зросла на 45,1 відс. – до 2 млрд 962,5 млн грн, з якої 42,2 відс. прострочена. Прострочена дебіторська заборгованість зросла на 7,1 відсотка.

Кредиторська заборгованість за видатками зросла на 920,3 млн грн, найбільше за бюджетними програмами:

Міністерства оборони України – на 520,1 млн грн, або в 7,6 раза, зокрема за видатками на розвиток, закупівлю, модернізацію, ремонт озброєння, військової техніки та на забезпечення діяльності Збройних Сил України – на 470,1 млн грн;

Міністерства внутрішніх справ України – на 60,8 млн грн, або у 1,7 раза, зокрема за видатками на виконання завдань та функцій Національної гвардії України – на 30,3 млн гривень.

Крім того, утворилася кредиторська заборгованість у сумі 63,0 млн грн у Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України за видатками на розвідувальну діяльність у сфері оборони і будівництво (придбання) житла для військовослужбовців.

Дебіторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками у січні – березні скоротилася на 12,2 відс. – до 28 млрд 8,1 млн грн, з якої 9,8 відс. прострочена.

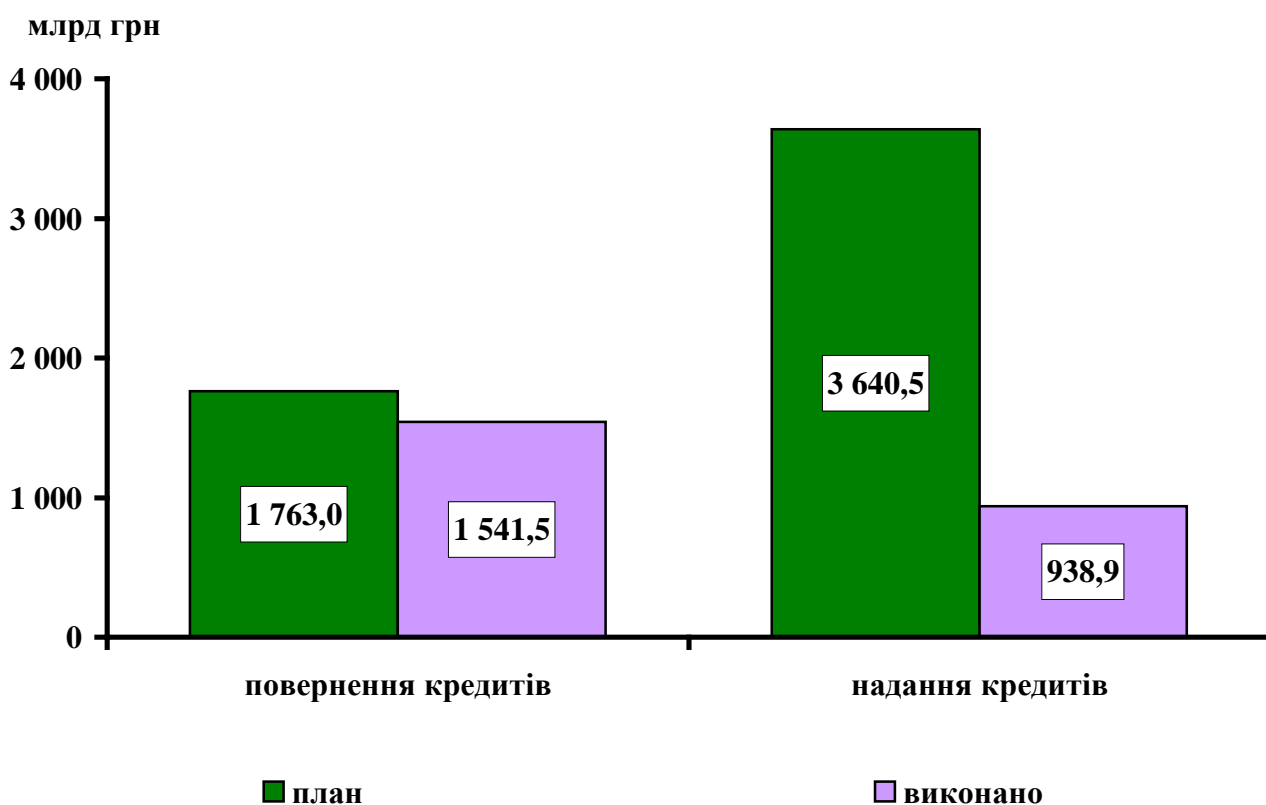
Прострочена дебіторська заборгованість зросла на 181,4 млн грн, найбільше у Міністерстві охорони здоров'я України – на 134,5 млн грн, або 38,3 відс., зокрема за не поставлені міжнародними спеціалізованими організаціями ліки та

медичні вироби. Як зазначено у звіті про проведений Рахунковою палатою аудит, міжнародні спеціалізовані організації поставляють лікарські засоби, вакцини і медичні вироби за договорами 2015 року. Не розпочато поставки оплачених у 2018 році товарів за 16 із 40 напрямками закупівель.

3.5. У січні – березні план повернення кредитів до державного бюджету і план надання кредитів з державного бюджету не виконано (діаграма 6). Невиконання плану надання кредитів насамперед є наслідком ненадання кредитів для реалізації інвестиційних проектів за рахунок кредитів (позик), що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій.

Діаграма 6. Повернення кредитів до державного бюджету і надання кредитів з державного бюджету у січні – березні 2019 року

До державного бюджету не повернено кредитів у сумі 221,5 млн грн, або 12,6 відс. плану на січень – березень, у найбільшому обсязі за бюджетною програмою Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування) за наданими для фінансування проектів розвитку позик за рахунок коштів, залучених державою, – 177,2 млн грн, або 11,0 відс. плану на січень – березень.

З державного бюджету не надано кредитів у сумі 2 млрд 701,6 млн грн, або 74,2 відс. плану на січень – березень. Для реалізації інвестиційних проектів

за рахунок кредитів (позик), що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій, не розпочато надання кредитів за 9 бюджетними програмами на суму 2 млрд 269,1 млн грн, що спричинено системними недоліками в забезпеченні впровадження таких проектів. Зокрема, не надавалися кредити на:

- фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою, – у сумі 626,2 млн грн;
- реконструкцію трансформаторних підстанцій східної частини України – у сумі 523,0 млн грн;
- підвищення надійності постачання електроенергії в Україні – у сумі 363,6 млн гривень.

3.6. Видатки з державного бюджету на пенсійні виплати проведені у планових обсягах. Водночас надходження до спеціального фонду від розмитнення транспортних засобів, які у законі про державний бюджет визначені додатковими джерелами виплат пенсій, не є постійними. Зважаючи на це, посилюються ризики зростання обсягу коштів, що відволікатимуться з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів для виплати пенсій і допомоги.

У пояснювальній записці до проекту державного бюджету на 2019 рік зазначено, що передбачений обсяг видатків для Пенсійного фонду України, зокрема у спеціальному фонді 1,0 млрд грн, дасть можливість забезпечити виплату пенсій, допомоги та покриття дефіциту коштів фонду відповідно до чинного законодавства.

Із загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою Міністерства соціальної політики України видатки на фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок і підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України проведені у запланованих на січень – березень обсягах – 41 млрд 222,5 млн грн, що на 15,9 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. Також за рахунок коштів державного бюджету відшкодовані витрати ПАТ „Укрпошта” за надані послуги з доставки пенсій і грошової допомоги населенню у сумі 303,5 млн гривень.

Крім того, відповідно до пункту 16 статті 14 закону про державний бюджет у 2019 році податок на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (продукції), акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції), ввізне мито, отримані при митному оформленні для вільного обігу транспортних засобів, що були ввезені на митну територію України та поміщені в митні режими транзиту або тимчасового ввезення у період з 1 січня 2015 року до дня набрання чинності Законом України від 08.11.2018 № 2611 „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів”, які, крім податку на додану вартість, відповідно до

Бюджетного кодексу України є джерелами формування державного дорожнього фонду, передбачено спрямувати на фінансове забезпечення виплат пенсій, надбавок і підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України.

У пункті 9 розділу „Прикінцеві положення” закону про державний бюджет визначено, що обсяг перевиконання плану цих надходжень також зараховується до спеціального фонду державного бюджету і спрямовується на проведення індексації пенсій.

У січні – березні за цими джерелами надійшло 6 млрд 822,4 млн грн, при плані на рік 1,0 млрд гривень. Міністерство фінансів України внесло зміни до розпису державного бюджету і збільшило план видатків спеціального фонду для Пенсійного фонду України до 7 млрд 540,2 млн грн, з яких на січень – березень – 94,6 відсотка. У січні – березні Пенсійному фонду України додатково спрямовано 3 млрд 743,0 млн гривень.

Відповідно до Звіту про виконання бюджету Пенсійного фонду України за перший квартал 2019 року, розміщеного на його офіційному веб-сайті, без коштів отриманих і виплачених пільг та житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі доходи фонду, порівняно з січнем – березнем попереднього року, зросли на 25,5 відс., видатки – на 20,2 відсотка. При цьому надходження єдиного внеску, розподіленого на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування, зросли на 23,3 відс., а видатки на пенсії, призначені відповідно до Закону України від 09.07.2003 № 1058 „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” й інших законів, що мають виплачуватися за рахунок коштів, які надходять від платників, – на 13,0 відсотка.

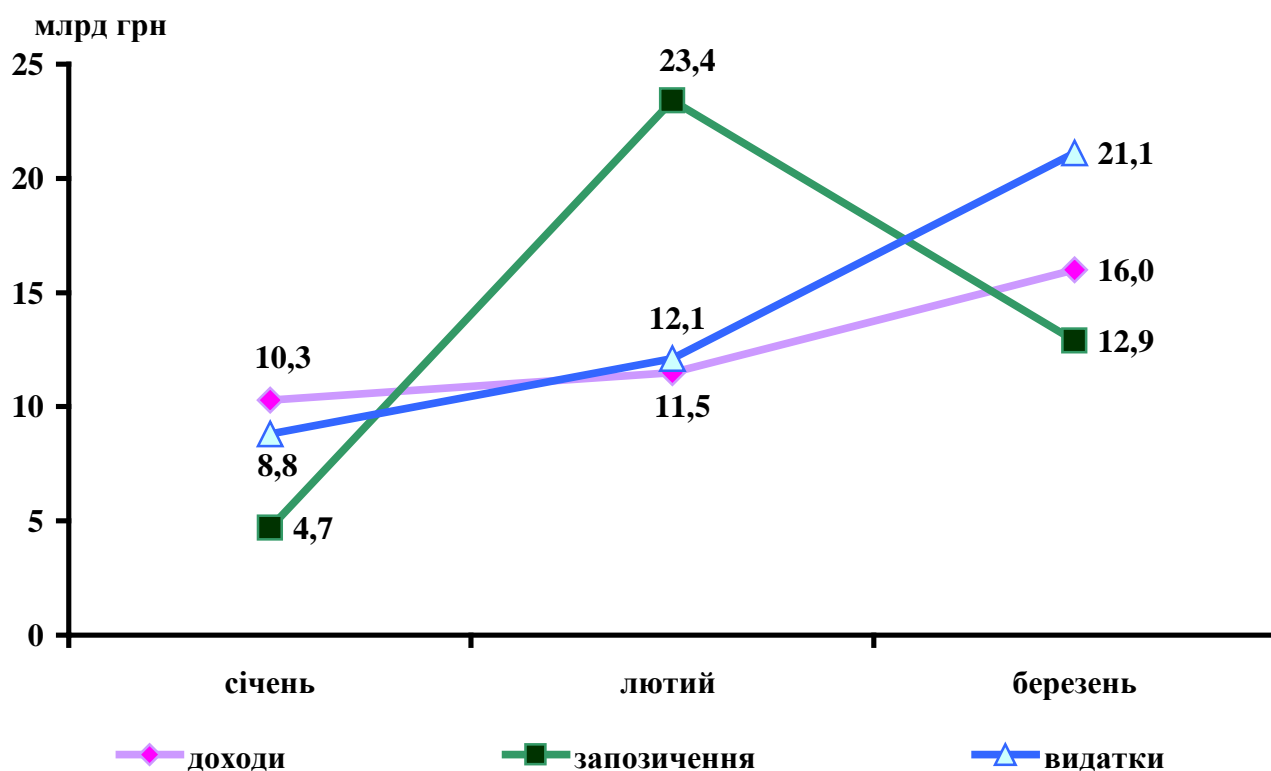
За таких умов у звітному періоді продовжувалося відволікання коштів єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів Пенсійного фонду України для виплати пенсій і допомоги. Загалом на покриття цих розривів Державною казначейською службою України надано позик у сумі 24 млрд 492,9 млн гривень. При цьому залишки непогашених позик обліковувалися з 11 січня 2019 року щодня, крім 8 лютого і 7 березня. Найбільша заборгованість за наданими упродовж січня – березня коштами обліковувалася на 25.03.2019 у сумі 8 млрд 981,8 млн грн, на 01.04.2019 ця заборгованість становила 4 млрд 511,2 млн грн, або 94,9 відс. приросту заборгованості за 2018 рік.

IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

4.1. У першому кварталі 2019 року 5,3 відс. здійснених витрат загального фонду державного бюджету не забезпечені ресурсами унаслідок невиконання плану насамперед доходів, надходжень від державних запозичень, приватизації державного майна.

Невиконання плану надходжень загального фонду державного бюджету у січні – березні становило 31 млрд 621,5 млн грн, або 9,6 відсотка. Крім того, низький рівень залишку бюджетних коштів станом на 01.01.2019 в сумі 326,4 млн грн унеможливив його використання як оборотного залишку бюджетних коштів для покриття тимчасових касових розривів, так і вільного залишку бюджетних коштів – одного із джерел фінансування державного бюджету відповідно до частин третьої і четвертої статті 14 та пункту 4 частини першої статті 15 Бюджетного кодексу України. Зазначене спричинило недостатність ресурсу загального фонду, за інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, в сумі 16 млрд 719,7 млн грн, що звужує можливості для своєчасного і повного здійснення витрат у 2019 році. Невиконання плану окремих показників загального фонду державного бюджету наведено у діаграмі 7.

Діаграма 7. Невиконання плану окремих показників загального фонду державного бюджету в першому кварталі 2019 року (кумулятивно)

4.2. Недоліки планування і прорахунки при підготовці проекту державного бюджету на 2019 рік спричинили необхідність внесення Міністерством фінансів України, починаючи з січня цього року, змін до затверджених показників фінансування державного бюджету. При цьому внаслідок насамперед недонадходжень від державних зовнішніх запозичень план на січень – березень фінансування державного бюджету з усіх джерел

не виконано на 18,0 відс., що в умовах недонадходження доходів загального фонду державного бюджету збільшує ризики невиконання бюджету за видатками та наданням кредитів.

Виконання державного бюджету у січні – березні 2019 року в частині фінансування наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Дефіцит/фінансування державного бюджету

млрд грн

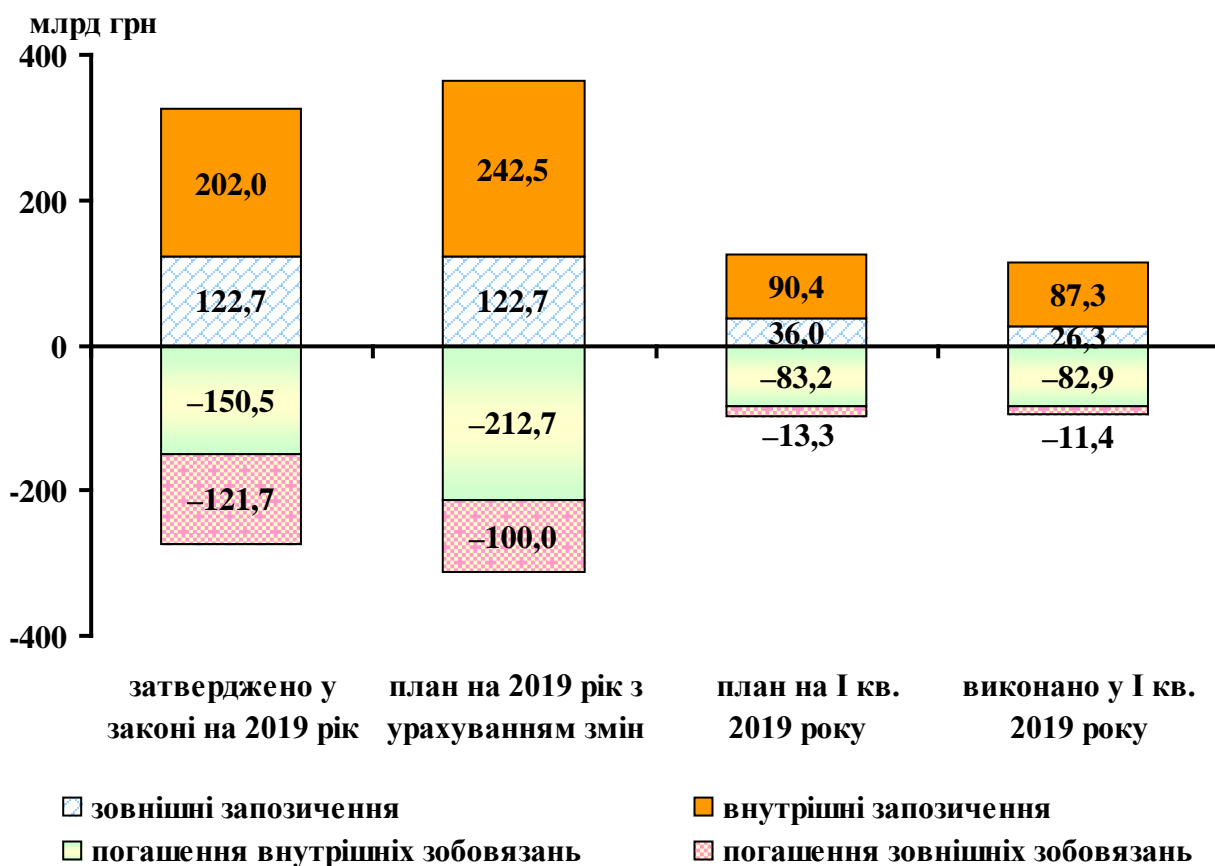
№ з/п	Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
		план на 2019 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
	ДЕФІЦИТ/ФІНАНСУВАННЯ (ряд. I – ряд. II)	91,8	26,2	28,5	43,5	39,3	90,2
I.	Фінансування в частині надходжень – всього, зокрема:	405,3	120,5	29,7	140,0	133,6	95,3
1.1.	Внутрішні запозичення	242,5	87,3	36,0	90,4	87,3	96,5
1.2.	Зовнішні запозичення	143,9	28,0	19,5	36,0	26,3	73,2
1.3.	Надходження від приватизації державного майна	17,1	0,2	1,1	6,1	0,2	3,0
1.4.	Продаж/пред'явлення цінних паперів	–	3,3	–	–	3,3	–
1.5.	Фінансування за рахунок коштів ЄКР	–	–	–	7,5	–	–
1.6.	Зміни обсягів бюджетних коштів (витрачання залишків бюджетних коштів на початок року)	1,8	1,7	93,1	–	16,5	–
II.	Фінансування в частині витрат – всього, зокрема:	313,5	94,3	30,1	96,5	94,3	97,7
2.1.	Погашення внутрішнього боргу	212,7	82,9	39,0	83,2	82,9	99,7
2.2.	Погашення зовнішнього боргу	100,0	11,4	11,4	13,3	11,4	85,3

Нижчий на 4 млрд 285,5 млн грн від плану на січень – березень цього року дефіцит загального фонду зумовлений насамперед більшим невиконанням плану видатків (21 млрд 115,9 млн грн), ніж плану доходів (15 млрд 961,9 млн гривень). Спеціальний фонд унаслідок здійснення видатків і надання кредитів у меншому обсязі, ніж отримано доходів і коштів від повернення кредитів, виконано з профіцитом у сумі 13 млрд 99,0 млн гривень.

У законі про державний бюджет основним джерелом надходжень фінансування загального фонду державного бюджету визначено державні запозичення у сумі 324 млрд 764,3 млн гривень. Витрати на погашення державного боргу встановлено в сумі 272 млрд 247,1 млн гривень. У статті 16 Бюджетного кодексу України передбачено можливість зміни обсягу державних запозичень і погашення зобов'язань з дотриманням визначеного законом про державний бюджет обсягу фінансування за борговими операціями. Міністерство фінансів України, починаючи з січня цього року, збільшило

на 40 млрд 430,7 млн грн план на 2019 рік надходжень до загального фонду від державних запозичень і погашення зобов'язань. Це свідчить про прорахунки при підготовці програми управління державним боргом на 2019 рік, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 17.01.2019 № 26. Показники фінансування загального фонду державного бюджету за борговими операціями у першому кварталі 2019 року наведено у діаграмі 8.

Діаграма 8. Фінансування загального фонду державного бюджету за борговими операціями у першому кварталі 2019 року

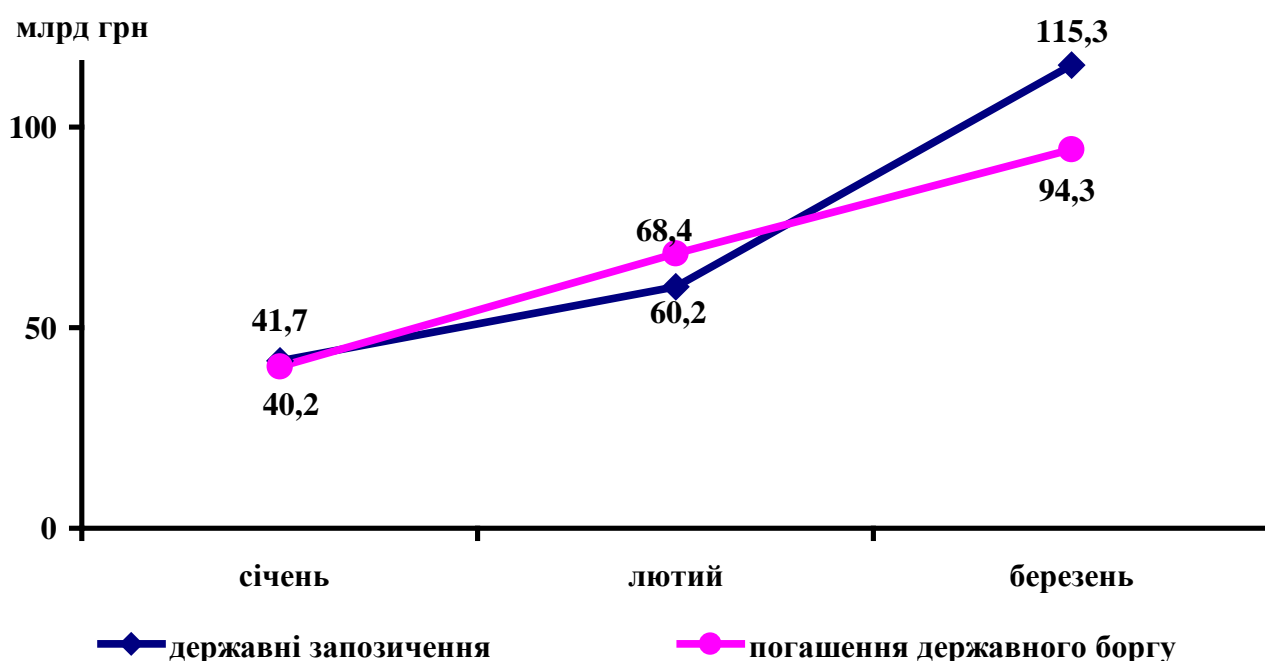

Фінансування державного бюджету в першому кварталі 2019 року, зокрема покриття дефіциту і погашення державного боргу, здійснювалося на 95,7 відс. за рахунок боргових джерел, насамперед державних внутрішніх запозичень. План фінансування державного бюджету на січень – березень з усіх джерел не виконано на 26 млрд 463,7 млн гривень. Водночас до загального фонду при плані 7 млрд 525,1 млн грн не залучалися кошти єдиного казначейського рахунку, оскільки окремий бухгалтерський облік цих операцій, за інформацією Державної казначейської служби України, отриманою на запит Рахункової палати, не здійснюється і немає підстав для відображення їх у звіті про виконання державного бюджету за кодом 603000 „Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку”. Натомість надходження від зміни обсягів бюджетних коштів, отриманих насамперед від інших розрахунків, у сумі 16 млрд 492,9 млн грн і дострокового погашення Фондом гарантування

вкладів фізичних осіб векселів, що видані ним в обмін на облігації внутрішньої державної позики, у сумі 3 млрд 250,0 млн грн не планувалися.

Надходження від державних запозичень становили 34,8 відс. надходжень державного бюджету і на 16 млрд 132,5 млн грн, або 12,3 відс., менші плану на звітний період. Обсяг надходжень від державних запозичень перевищив обсяг витрат на погашення зобов'язань на 21 млрд 9,7 млн грн, що стало фактором збільшення державного боргу. Показники державних запозичень і витрат на погашення зобов'язань у першому кварталі 2019 року наведено у діаграмі 9.

Діаграма 9. Державні запозичення і витрати на погашення зобов'язань у першому кварталі 2019 року (кумулятивно)

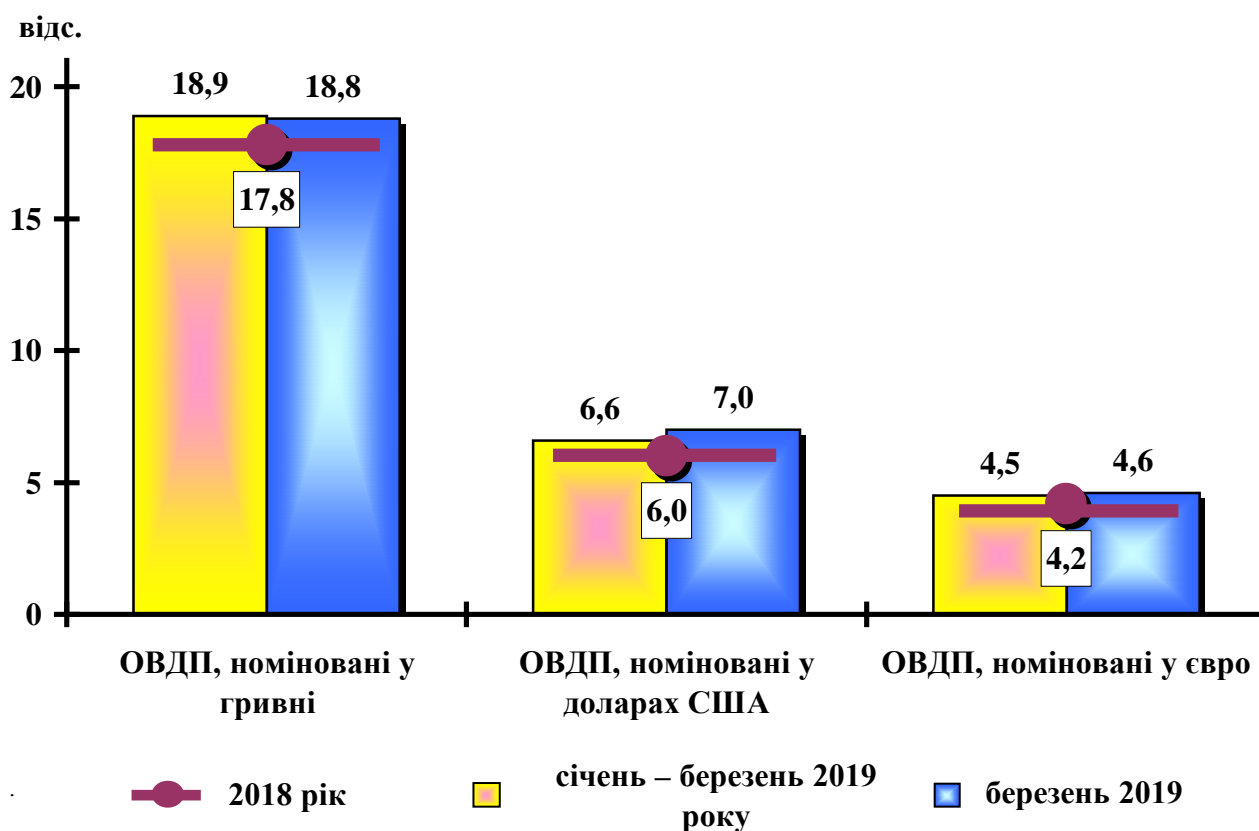

Здебільшого здійснювалися короткострокові державні запозичення, які становили 68,8 відс. внутрішніх запозичень і 52,1 відс. державних запозичень загалом, що зменшило середньозважений термін обігу боргових зобов'язань.

Унаслідок насамперед неотримання другого траншу макрофінансової допомоги Європейського Союзу в сумі 0,5 млрд євро, план на січень – березень цього року надходжень від державних зовнішніх запозичень не виконано на 12 млрд 927,0 млн грн, або 31,5 відсотка.

Недонадходження від розміщення державних цінних паперів на внутрішньому ринку становили 3 млрд 205,5 млн грн, або 3,5 відс. плану на звітний період. При цьому збільшилася середньозважена дохідність розміщених на первинному ринку облігацій внутрішніх державних позик у січні – березні цього року, порівняно з 2018 роком (діаграма 10). Це призведе в майбутньому до посилення боргового навантаження на державний бюджет унаслідок збільшення видатків на обслуговування державного внутрішнього боргу.

Діаграма 10. Середньозважена дохідність облігацій внутрішніх державних позик, розміщених на первинному ринку в 2018 році та першому кварталі 2019 року

У січні – березні цього року план надходжень від приватизації державного майна не виконано на 5 млрд 896,0 млн грн, або 97,0 відс., що збільшує ризики ненадходження цих коштів у затвердженому законом про державний бюджет на 2019 рік обсязі. У звітному періоді Фондом державного майна України конкурси з приватизації великих об'єктів державної власності не оголошувалися, зокрема, через наявність судових процесів, які гальмують початок підготовки до приватизації ПАТ „Одеський припортовий завод”, ПрАТ „Індар”, державних підприємств „Вугільна компанія „Краснолиманська” і „Завод „Електроважмаш”. Всі надходження отримані від проведення малої приватизації, яка здійснювалася через систему „ProZoggo.Продажі”.

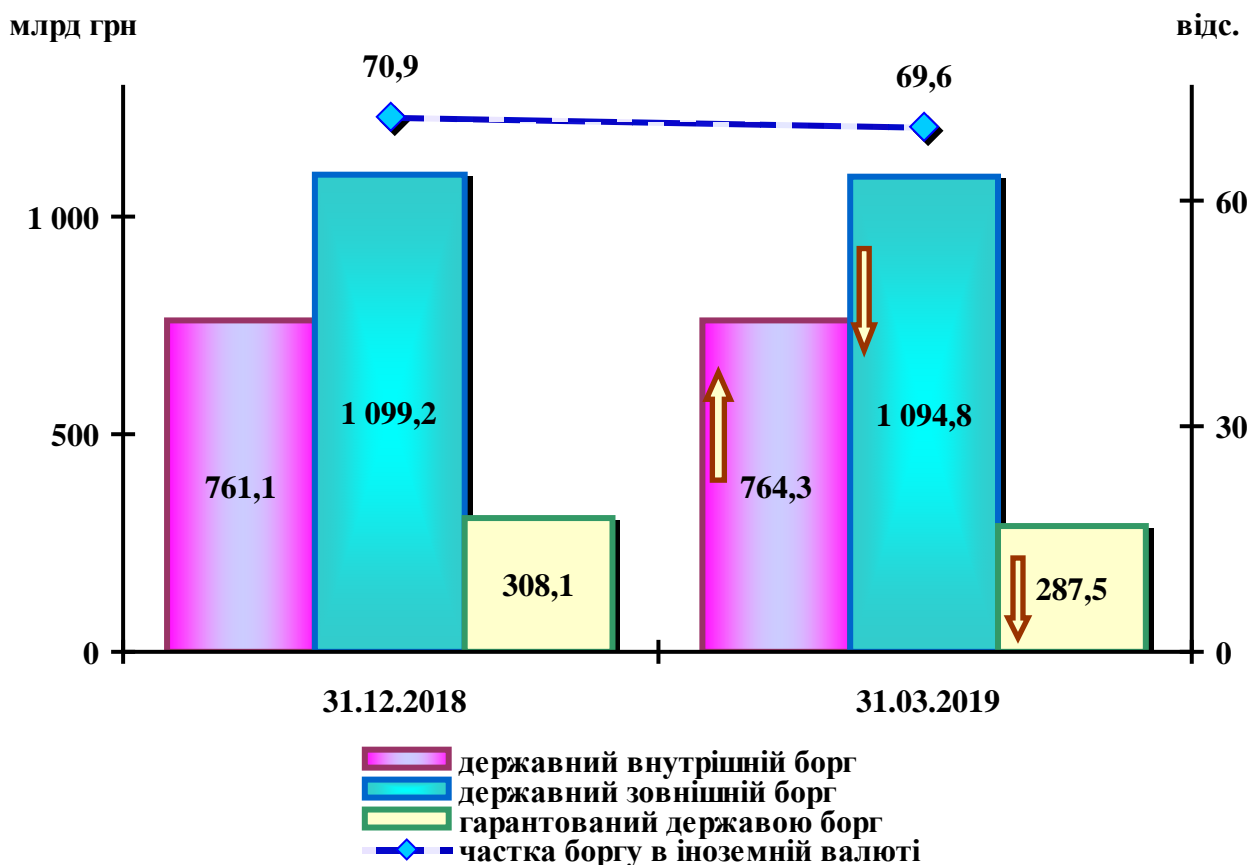
4.3. Унаслідок ревальвації гривні до іноземних валют боргові зобов'язання за державним і гарантованим державою боргом зменшилися. Частка боргу, номінованого в іноземній валюті, залишається значною, що в умовах девальваційних очікувань Уряду посилює ризики збільшення обсягу державного і гарантованого державою боргу та витрат на його погашення й обслуговування.

Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу у першому кварталі 2019 року зменшився на 21 млрд 777,8 млн грн, або 1,0 відс., – до 2 трлн 146 млрд 643,8 млн гривень. Окремі показники державного і гарантованого державою боргу наведено у діаграмі 11. За оцінкою Рахункової

палати, ревальвация гривні до іноземних валют, в яких номіновано борг, зокрема долара США – на 1,6 відс. і євро – на 3,6 відс., сприяла зменшенню боргу на 29,1 млрд гривень. При цьому перевищення надходжень від запозичень над витратами на погашення державного та гарантованого державою боргу спричинило збільшення боргу на 7,3 млрд гривень.

Діаграма 11. Державний і гарантований державою борг

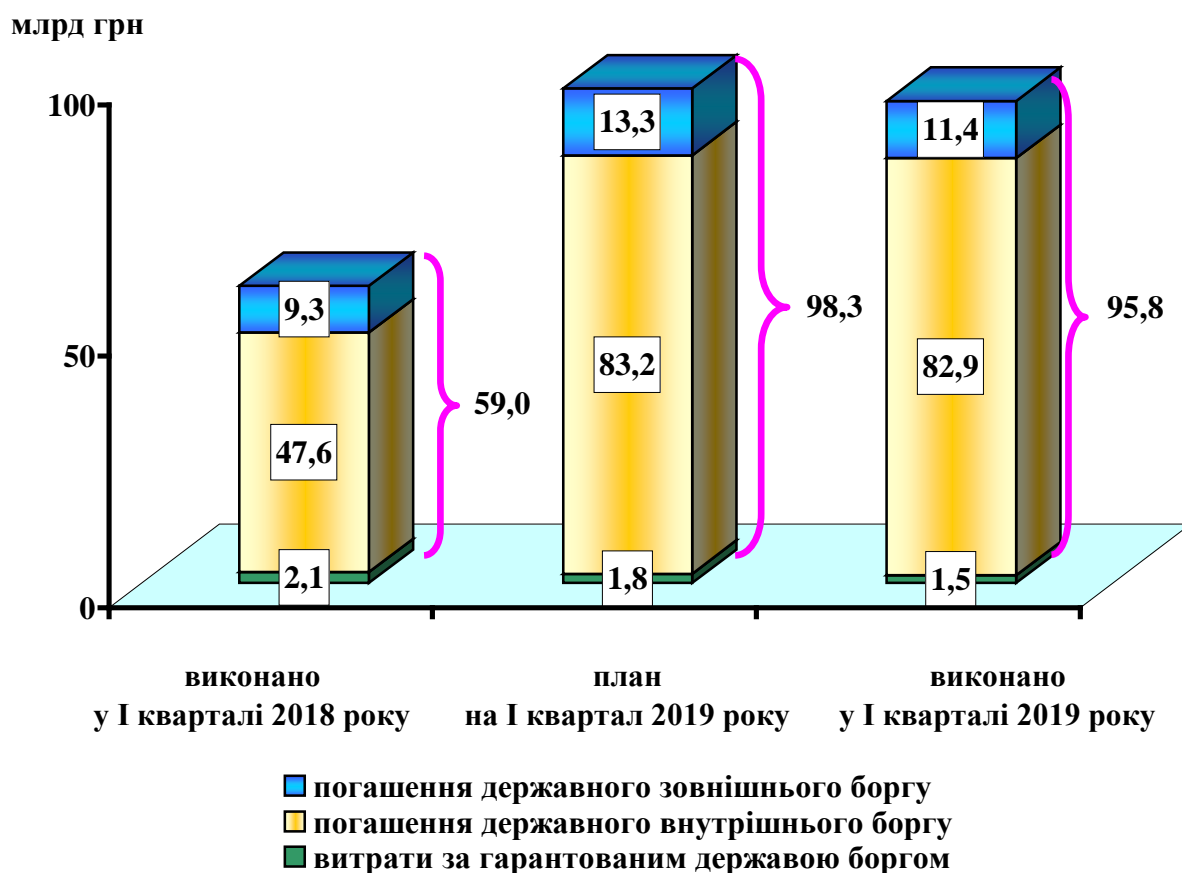
Унаслідок скорочення зовнішнього боргу частка боргу, номінованого в іноземній валюті, зменшилася на 1,3 відс. пункту.

Державний борг у першому кварталі 2019 року зменшився на 1 млрд 127,3 млн грн, або 0,1 відс., гарантований державою борг – на 20 млрд 650,5 млн грн, або 6,7 відсотка. Державні гарантії, можливість надання яких передбачена в статті 6 закону про державний бюджет в обсязі до 27 млрд 280,7 млн грн, у звітному періоді не надавалися.

Витрати на погашення державного боргу становили 94 млрд 297,6 млн грн, або 97,7 відс. плану на звітний період, виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими під державні гарантії, – 1 млрд 531,3 млн грн, або 84,9 відсотка. Економії коштів за цими витратами сприяло відхилення середнього у січні – березні 2019 року обмінного курсу гривні до долара США від прогнозного, що використовувався при складанні проекту державного бюджету, на 3,2 відсотка.

Витрати на виконання боргових і гарантованих державою зобов'язань у першому кварталі 2018 і 2019 років наведено у діаграмі 12.

Діаграма 12. Витрати на виконання боргових і гарантованих державою зобов'язань у першому кварталі 2018 і 2019 років

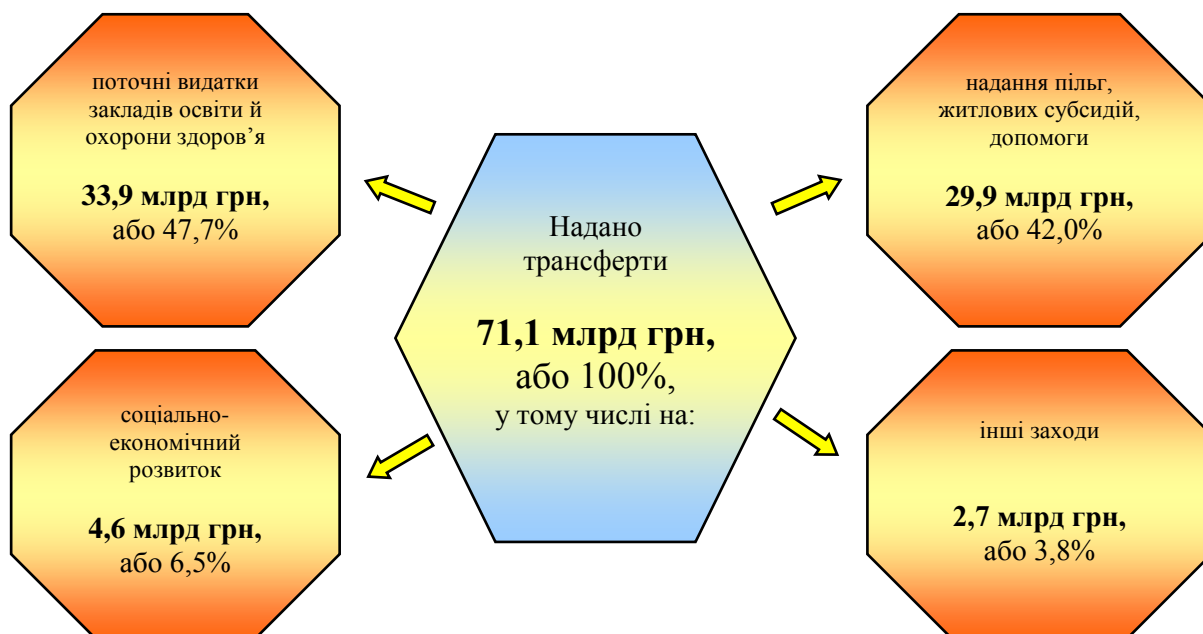
Витрати Міністерства фінансів України за бюджетною програмою 3511600 „Виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під державні гарантії”, що планом на звітний період не передбачалися, становили 705,6 млн грн і на 59,2 відс. перевищили затверджений річний обсяг. Міністерство фінансів України відповідно до частини сьомої статті 17 Бюджетного кодексу України мало інформувати Кабінет Міністрів України про очікуване перевищення обсягу цих витрат з метою подальшого інформування Верховної Ради України і подання у двотижневий строк пропозицій про внесення змін до закону про державний бюджет. Проте такі пропозиції у Верховній Раді України не зареєстровані.

Натомість видатки Державного космічного агентства України за бюджетною програмою 6381130 „Виконання боргових зобов'язань за кредитом, залученим під державну гарантію для реалізації проекту „Створення Національної супутникової системи зв'язку” менші плану на січень – березень 2019 року на 740,2 млн грн, або 99,7 відсотка.

Зазначене спричинене тим, що Міністерство фінансів України здійснило заплановані на січень цього року платежі за кредитом, залученим під державну гарантію державним підприємством „Укркосмос” для фінансування робіт зі створення Національної супутникової системи зв'язку, через призупинення виділення бюджетних коштів, що пов'язано з арештом рахунків цього підприємства. Отже, за цією бюджетною програмою виникла економія коштів, що згідно з частиною третьою статті 23 і пунктом 8 частини першої статті 52 Бюджетного кодексу України вимагає внесення змін до закону про державний бюджет в частині зменшення відповідних бюджетних призначень.

V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

5.1. У січні – березні 2019 року більша частина обсягу наданих з державного бюджету трансфертів місцевим бюджетам спрямована на поточні видатки закладів освіти й охорони здоров'я і надання пільг, житлових субсидій та допомоги окремим категоріям громадян (схема 3). Водночас зволікання Урядом з прийняттям рішень щодо затвердження, внесення змін до порядків та умов надання і розподілу субвенцій, зокрема всіх вперше визначених у законі про державний бюджет, призвело в окремих випадках до порушення вимог Бюджетного кодексу України і невиконання помісячного розпису державного бюджету. Як наслідок, не розпочато надання місцевим бюджетам трьох субвенцій у сумі 208,9 млн гривень.

Схема 3. Трансферти з державного бюджету, надані місцевим бюджетам у січні – березні 2019 року

У законі про державний бюджет місцевим бюджетам вперше визначено одинадцять субвенцій.

Згідно з вимогами частини другої статті 97 Бюджетного кодексу України, порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, що вперше визначена в законі про державний бюджет, затверджуються Кабінетом Міністрів України не пізніше 30 днів з дня набрання ним чинності. Однак Уряд не затвердив порядків та умов надання шести нових субвенцій на:

- реалізацію проекту „Житло для внутрішньо переміщених осіб”;
- створення оперативно-диспетчерських служб, реалізацію пілотного проекту щодо розвитку системи екстреної медичної допомоги у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та м. Києві;
- придбання комп’ютерного томографа для комунального закладу охорони здоров’я „Валківська центральна районна лікарня”;
- реалізацію проектів транскордонного співробітництва;
- ремонт та реконструкцію мосту імені Є. О. Патона;
- будівництво мультифункціональних майданчиків для занять ігровими видами спорту.

Надання цих субвенцій у січні – березні цього року не планувалося і не здійснювалося.

Водночас з порушенням терміну, встановленого в частині другій статті 97 Бюджетного кодексу України, Уряд затвердив порядки та умови надання п’яти вперше визначених у законі про державний бюджет субвенцій на:

- створення та ремонт існуючих спортивних комплексів при загальноосвітніх навчальних закладах усіх ступенів (постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 376, або на 76 днів пізніше);
- реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 319, або на 62 дні пізніше, цією ж постановою затверджено розподіл, який погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету 24 квітня 2019 року), у результаті місцеві бюджети не отримали субвенцію в сумі 100,0 млн грн, передбачену в помісячному розписі державного бюджету на березень;
- будівництво нових, реконструкцію та капітальний ремонт спортивних п’ятдесятиметрових і двадцятип’ятиметрових басейнів (постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 297, або на 55 днів пізніше, що набрала чинності 13 квітня);
- здійснення природоохоронних заходів на об’єктах комунальної власності (постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2019 № 228, або на 48 днів пізніше, при цьому розподіл субвенції не затверджено), у результаті місцеві бюджети не отримали субвенцію в сумі 88,0 млн грн, передбачену в помісячному розписі державного бюджету на лютий – березень;

- виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених в абзаці чотирнадцятому пункту 1 статті 10 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, для осіб з інвалідністю I-II групи, які стали особами з інвалідністю внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, визначених у пункті 10 частини другої статті 7 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та які потребують поліпшення житлових умов (постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 206, або на 20 днів пізніше, що набрала чинності 15 березня).

Крім цього, Кабінет Міністрів України не вніс необхідних змін до порядку та умов надання у 2019 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектні, будівельно-ремонтні роботи, придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа і, відповідно, місцеві бюджети не отримали субвенцію в сумі 20,9 млн грн, передбачену в помісячному розписі державного бюджету на березень.

5.2. Урядом, місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування не використано наявних можливостей для недопущення виникнення простроченої заборгованості з оплати праці педагогічних працівників окремих закладів освіти, за поточними видатками закладів охорони здоров'я і за надані пільги та житлові субсидії населенню.

У звітному періоді на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників з державного бюджету надано місцевим бюджетам освітню субвенцію у сумі 15 млрд 795,1 млн грн, або 99,6 відс. плану на січень – березень, що, за інформацією Державної казначейської служби України, наданою Рахунковій палаті, зумовлено наявністю нерозподіленого резерву в сумі 67,7 млн гривень. У той же час в окремих закладах освіти двох областей станом на 01.04.2019 наявна прострочена кредиторська заборгованість з оплати праці з нарахуваннями у сумі 3,3 млн грн: Івано-Франківської області – 3,2 млн грн і Тернопільської – 0,1 млн гривень. При цьому на рахунках місцевих бюджетів цих областей наявні залишки невикористаної субвенції у сумі 250,6 млн гривень.

Відповідно до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6, за результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів обласна, Київська міська держадміністрації мають право подати Міністерству освіти і науки України як головному розпорядникові бюджетних коштів пропозиції щодо перерозподілу субвенції між обласним бюджетом, бюджетами міст обласного значення, районними бюджетами (у межах видатків регіону). Також місцеві ради мають право перерозподіляти у межах місцевого бюджету кошти субвенції між закладами й

установами освіти, типи яких визначені у статті 103² Бюджетного кодексу України, для забезпечення в повному обсязі обов'язкових виплат на оплату праці з нарахуваннями педагогічним працівникам.

На оплату поточних видатків, крім видатків на оплату комунальних послуг і енергоносіїв, передбачених у пункті 3 частини першої статті 89 (крім підпункту „г”) та пункті 3 частини першої статті 90 Бюджетного кодексу України, з державного бюджету надано місцевим бюджетам медичну субвенцію у сумі 13 млрд 997,6 млн грн, або 100,0 відс. плану. Водночас в закладах охорони здоров'я вісімнадцяти регіонів станом на 01.04.2019 наявна прострочена кредиторська заборгованість за цими видатками у сумі 12,3 млн грн, з оплати праці прострочена заборгованість відсутня. Найбільші суми простроченої заборгованості в Івано-Франківській області – 2,4 млн грн, Сумській – 2,3 млн грн, Львівській – 1,8 млн грн та Київській – 1,4 млн гривень. При цьому на рахунках місцевих бюджетів цих регіонів наявні залишки невикористаної субвенції у сумі 428,0 млн гривень.

Відповідно до Порядку та умов надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 № 11, за результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів обласна держадміністрація має право подати Міністерству охорони здоров'я України як головному розпорядникові бюджетних коштів пропозиції щодо перерозподілу субвенції з обласного бюджету бюджетам міст обласного значення, районним бюджетам і бюджетам об'єднаних територіальних громад.

Для надання пільг і житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу з державного бюджету надано місцевим бюджетам дві субвенції у загальній сумі 16 млрд 644,6 млн грн, або 84,3 відс. плану на січень – березень. При цьому станом на 01.04.2019 за наданими пільгами і житловими субсидіями у всіх двадцяти п'яти регіонах України наявна прострочена кредиторська заборгованість у сумі 600,6 млн гривень. Найбільші суми простроченої заборгованості за надані пільги і житлові субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг у Харківській області – 168,2 млн грн, Київській – 118,8 млн грн і Черкаській – 58,2 млн грн, місцевим бюджетам яких субвенція на цю мету надана у запланованих обсягах.

У той же час, згідно з частиною шостою статті 102 Бюджетного кодексу України, Кабінету Міністрів України надано право здійснювати перерозподіл обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення державних програм соціального захисту між їх видами і між місцевими бюджетами, враховуючи фактично нараховані обсяги відповідних пільг, субсидій і допомоги населенню в межах загального обсягу таких субвенцій. У звітному періоді такі перерозподіли Урядом не здійснювалися.

5.3. За окремими субвенціями, з урахуванням наданих з державного бюджету коштів у 2017 – 2018 роках, станом на 01.04.2019 на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ наявні залишки у сумі 7 млрд 21,7 млн грн, що, зокрема, спричинено неефективним управлінням коштами місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування та стримує відновлення і розвиток соціальної інфраструктури територій.

У грудні 2017 року з державного бюджету місцевим бюджетам перерахована субвенція на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості, у сумі 4,0 млрд грн, які не використовувалися і станом на 01.01.2018 залишилися на рахунках відповідних місцевих бюджетів. У вересні 2018 року місцевим бюджетам надано на цю мету ще 1,0 млрд гривень. На початок 2019 року на рахунках місцевих бюджетів залишилися невикористаними 4 млрд 219,0 млн грн, з яких у січні – березні використано десяту частину.

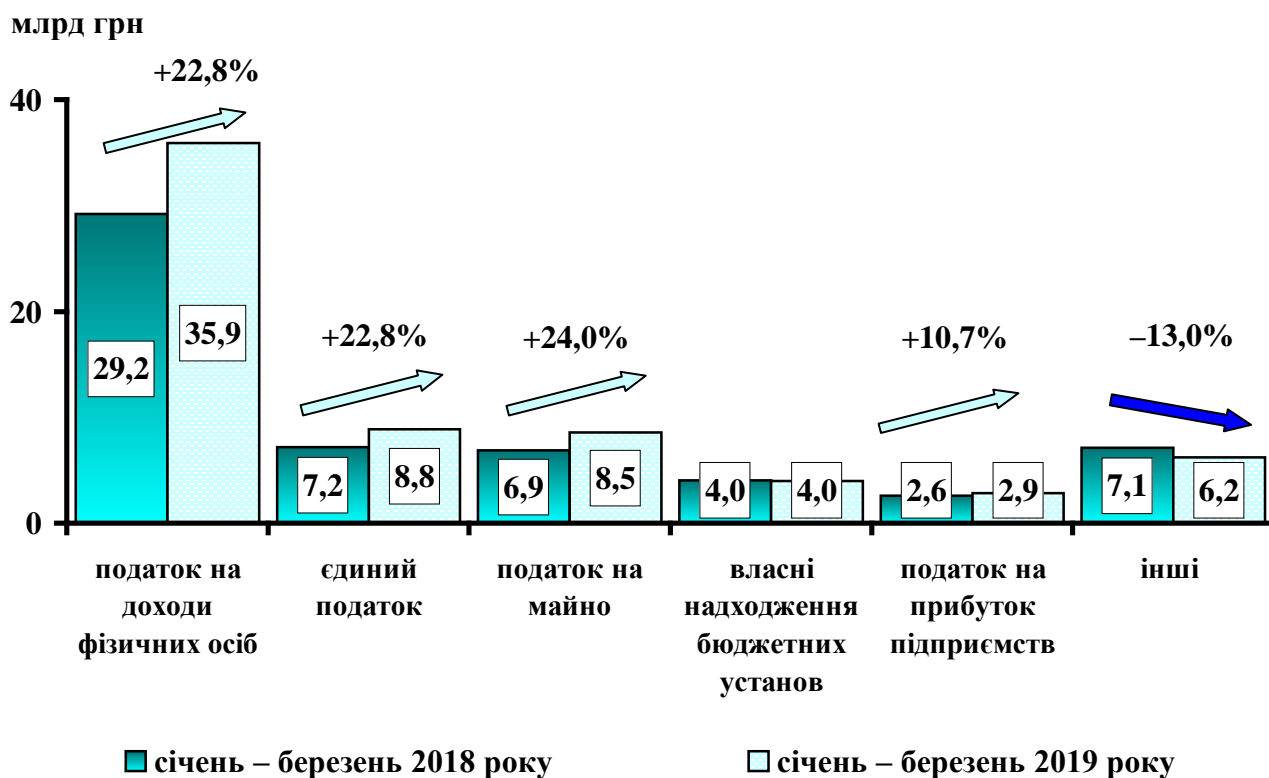
Станом на 01.01.2019 обліковувався залишок невикористаної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій у сумі 2 млрд 588,7 млн гривень. У 2019 році на цю мету передбачено спрямувати субвенцію у сумі 4 млрд 756,6 млн гривень.

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 23.01.2019 № 39-р затвердив розподіли частини субвенції у сумі 1 млрд 32,8 млн грн між місцевими бюджетами за об'єктами (заходами) та між місцевими бюджетами, які 5 лютого 2019 року погоджено Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету. Ці кошти перераховані місцевим бюджетам у лютому. Станом на 01.04.2019 на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ залишилися невикористаними 3 млрд 198,2 млн гривень. При цьому Кабінет Міністрів України не вніс змін до порядку та умов надання цієї субвенції, хоча у статті 32 закону про державний бюджет визначено додаткові вимоги надання субвенції – утворення Міністерством фінансів України у 2019 році комісії для підготовки і подання Уряду пропозицій до розподілу субвенції та необов'язкове співфінансування у поточному році з місцевих бюджетів здійснення за її рахунок заходів.

5.4. З 2019 року частина видатків із соціального захисту населення й охорони здоров'я здійснюється з державного бюджету, а не з місцевих бюджетів, як торік. Обсяг наданих із державного бюджету трансфертів місцевим бюджетам зменшився. Як наслідок, у січні – березні цього року, порівняно із відповідним періодом попереднього року, обсяги як доходів, так і видатків місцевих бюджетів зменшилися на 2,5 відсотка. Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася на 6,7 відс. пункту – до 41,5 відсотка.

Доходи місцевих бюджетів без трансфертів з державного бюджету, порівняно із січнем – березнем попереднього року, збільшилися на 16,3 відс., їх частка у загальному обсязі доходів зросла на 7,8 відс. пункту – до 48,3 відсотка. Надходження окремих доходів місцевих бюджетів наведено у діаграмі 13.

Діаграма 13. Доходи місцевих бюджетів без трансфертів у січні – березні 2018 та 2019 років

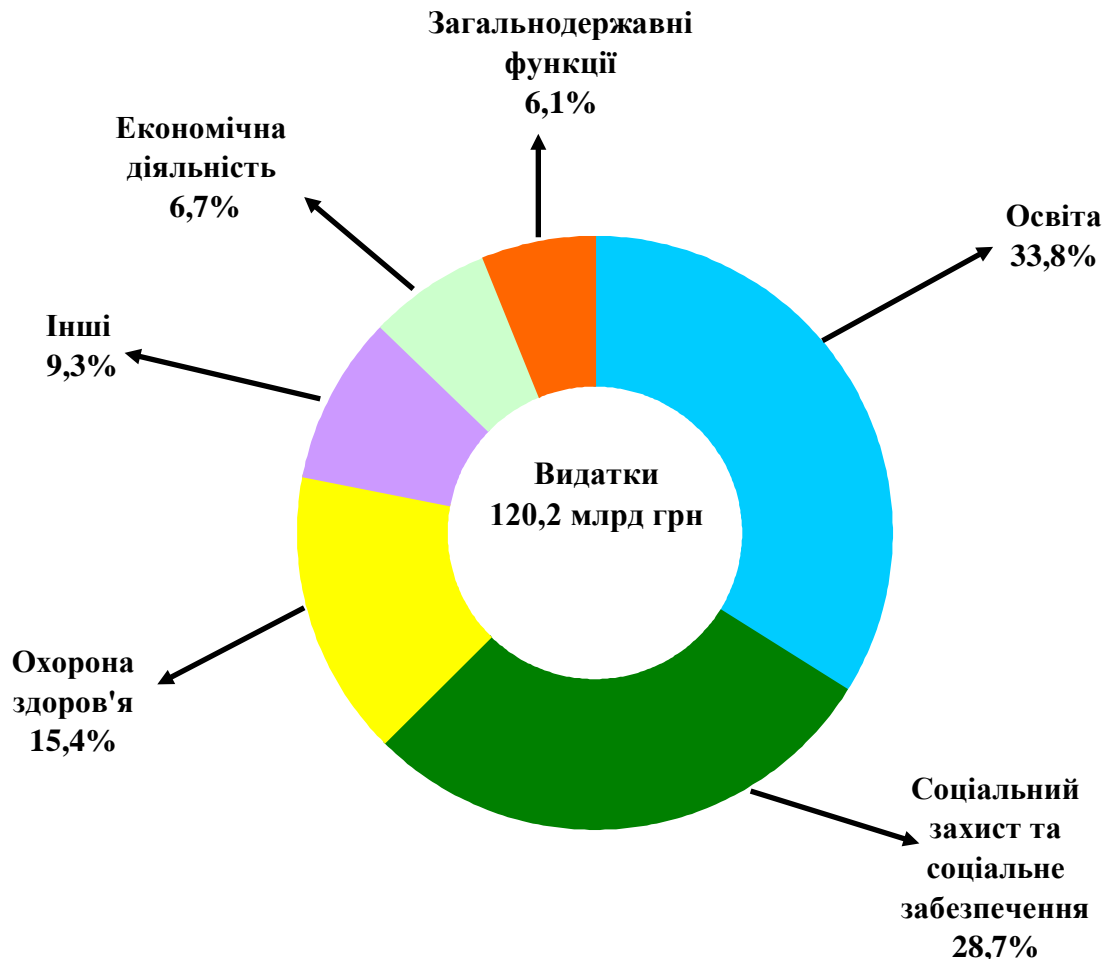
При цьому у січні – березні до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування не зараховувалося 13,44 відс. акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального, оскільки порядок їх зарахування затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 259, яка набрала чинності 30 березня. За оцінкою Рахункової палати, до бюджетів місцевого самоврядування не надійшло акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального на суму 1,9 млрд гривень.

Власні надходження бюджетних установ у січні – березні становили 4 млрд 3,6 млн гривень. За інформацією, отриманою на запити Рахункової палати від Міністерства фінансів України і Державної казначейської служби України, зведені дані про обсяг цих надходжень, перерахованих територіальними органами Державної казначейської служби в установи банків державного сектора для подальшого використання, відсутні.

У звітному періоді найбільше видатків місцевих бюджетів спрямовано на освіту, соціальний захист і соціальне забезпечення, охорону здоров'я (діаграма 14). Видатки місцевих бюджетів, спрямовані на ці три напрями, становлять 77,9 відс. загального обсягу.

Діаграма 14. Видатки місцевих бюджетів у січні – березні 2019 року

При цьому, порівняно із січнем – березнем попереднього року, видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення зменшилися на 30,5 відс., що насамперед зумовлено зменшенням на 49,2 відс. видатків місцевих бюджетів на надання пільг і житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг та здійсненням з державного бюджету частини видатків на виплату пільг і житлових субсидій у грошовій формі. Крім того, зменшилися на 0,9 відс. видатки на охорону здоров'я, зокрема за рахунок здійснення з державного бюджету видатків на надання первинної медичної допомоги комунальними закладами охорони здоров'я, які уклали договори про медичне обслуговування населення за програмою державних гарантій з Національною службою охорони здоров'я України. Видатки на виконання інших функцій збільшилися.

З місцевих бюджетів до державного бюджету перераховано трансферти в сумі 2 млрд 194,1 млн грн, що на 23,2 відс. більше, ніж у попередньому році. Так, для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій до загального фонду державного бюджету з місцевих бюджетів перераховано реверсну дотацію в сумі 1 млрд 680,3 млн гривень. До спеціального фонду державного бюджету з місцевих бюджетів перераховано субвенцію на виконання програм соціально-економічного і культурного розвитку регіонів у сумі 513,9 млн гривень.

З початку року збільшилася прострочена як кредиторська, так і дебіторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів місцевих бюджетів.

5.5. Загалом місцеві бюджети у січні – березні 2019 року виконані з профіцитом у сумі 17 млрд 199,6 млн гривень.

За рішеннями місцевих рад на депозитних рахунках в установах державних банків 150 органів місцевого самоврядування розмістили тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів у сумі 8 млрд 527,8 млн грн, більше половини з яких становили кошти 14 обласних бюджетів, зокрема Донецької області – 3 млрд гривень. Крім цього, за інформацією, отриманою на запит Рахункової палати від Державної казначейської служби України, обсяг коштів, розміщених на депозитних рахунках станом на 01.04.2019, бюджету міста Маріуполя становив 421,0 млн грн, міста Полтави – 363,3 млн грн, міста Вінниці – 336,6 млн гривень. За розміщення тимчасово вільних коштів до місцевих бюджетів надійшло 125,8 млн гривень.

У січні тимчасово вільні кошти загального фонду місцевих бюджетів розміщено у сумі 4 млрд 417,2 млн гривень. При цьому Кабінет Міністрів України постановою від 23.01.2019 № 53, яка набрала чинності 2 лютого, вніс зміни до Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках щодо заборони до кінця цього року розміщення цих коштів загального фонду місцевих бюджетів.

Разом із тим з початку року для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів на покриття тимчасових касових розривів з єдиного казначейського рахунку надано 481,4 млн грн позик, що на 54,7 відс. більше, ніж у попередньому році. Станом на 01.04.2019 заборгованість за наданими з початку року позиками обліковувалася у сумі 160,7 млн гривень.

Для фінансування бюджету розвитку місцевих бюджетів із загального фонду місцевих бюджетів передано 8 млрд 382,2 млн гривень. За інформацією, отриманою на запит Рахункової палати від Міністерства фінансів України, в установах банків державного сектору обслуговуються кошти бюджету розвитку місцевих бюджетів у сумі 582,3 млн грн, з яких бюджету міста Львова – 301 млн гривень.

З початку року місцевий борг збільшився на 0,1 відс. і становив 15 млрд 369,6 млн грн, у тому числі внутрішній – 12 млрд 22,5 млн грн, з них зобов'язання за середньостроковими позиками, які надавалися місцевим бюджетам упродовж 2009 – 2014 років з єдиного казначейського рахунку, – 8 млрд 976,1 млн гривень. Зовнішній борг зменшився на 1,8 відс. – до 3 млрд 347,1 млн гривень.

Крім того, гарантовані обласними радами та територіальними громадами борги на 1 квітня 2019 року становили 5 млрд 674,2 млн грн, з них зовнішні – 4 млрд 330,3 млн гривень.

ПІДСУМОВУЮЧИ ВИСНОВКИ, РАХУНКОВА ПАЛАТА ВІДЗНАЧАЄ:

1. Виконання закону про Державний бюджет України на 2019 рік у першому кварталі цього року відбувалося в умовах уповільнення темпів зростання реального ВВП. Збереження наявної економічної динаміки створює додаткові ризики невиконання доходів державного бюджету у цьому році.

2. Доходи державного бюджету у першому кварталі 2019 року становили 210,6 млрд грн, або 20,3 відс. плану на рік, що на 1,0 відс. пункту менше від середньої частки доходів першого кварталу в річній сумі у 2015 – 2018 роках. Плановий показник доходів загального фонду на звітний квартал не виконано на 8,2 відсотка.

3. Видатки державного бюджету в першому кварталі 2019 року проведено у сумі 237,4 млрд грн, або 21,1 відс. плану на рік. План видатків загального фонду не виконано на 21,1 млрд грн, або 8,8 відсотка.

Кабінет Міністрів України при організації бюджетного процесу не забезпечив:

- дотримання вимог частини сьомої статті 20 Бюджетного кодексу України щодо строку затвердження порядків використання коштів за бюджетними програмами, що збільшило ризики несвоєчасного затвердження паспортів бюджетних програм;

- дотримання вимог частини п'ятої статті 24¹ Бюджетного кодексу України щодо терміну розподілу коштів державного фонду регіонального розвитку, як наслідок, передбачені у помісячному розписі державного бюджету на січень – березень видатки на суму 100,0 млн грн регіонам не перераховано;

- виконання вимог статті 22 закону про державний бюджет щодо прийняття рішення про затвердження розподілу за напрямками (заходами)

всього обсягу видатків для здійснення природоохоронних заходів, як наслідок, не здійснено передбачені у помісячному розписі державного бюджету на січень – березень видатки на суму 22,5 млн грн;

- виконання вимог статті 33 закону про державний бюджет щодо прийняття рішення про затвердження порядку та обсягів спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, що збільшило ризики відтермінування початку проведення видатків, зокрема, на підвищення обороноздатності і безпеки держави;

- виконання вимог статті 35 закону про державний бюджет щодо прийняття рішення про затвердження порядку спрямування надходжень у 2019 році конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення, у сумі 524,0 млн грн для Міністерства оборони України на облаштування військових комісаріатів (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки) та їх всебічне забезпечення, що збільшило ризики відтермінування початку проведення цих видатків.

Окремі головні розпорядники бюджетних коштів, зокрема Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо перемішених осіб України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство фінансів України, Міністерство інфраструктури України, не забезпечили дотримання вимог частини восьмої статті 20 Бюджетного кодексу України щодо строків розроблення і затвердження паспортів бюджетних програм, що збільшило ризики відтермінування початку проведення видатків.

4. Видатки з державного бюджету на пенсійні виплати проведено у планових обсягах. Водночас надходження до спеціального фонду від розмитнення транспортних засобів, які у законі про державний бюджет визначені додатковими джерелами виплат пенсій, не є постійними. Зважаючи на це, посилюються ризики зростання обсягу коштів, що відволікатимуться з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів для виплати пенсій і допомоги.

5. Унаслідок насамперед прорахунків і недоліків планування при складанні проекту державного бюджету та помісячних розписів, до

загального фонду недоотримано запланованих на звітний період доходів у сумі 16,0 млрд грн, державних запозичень – 12,9 млрд грн, коштів від приватизації державного майна – 5,9 млрд гривень. Як результат, план надходжень загального фонду державного бюджету у січні – березні не виконано на 31,6 млрд грн, або 9,6 відсотка. Зазначене спричинило недостатність ресурсу загального фонду в сумі 16,7 млрд грн, що звужує можливості для своєчасного і повного здійснення витрат у 2019 році.

6. У першому кварталі 2019 року фактор укріплення гривні превалював над чинником чистого запозичення, що сприяло зменшенню загального обсягу державного і гарантованого державою боргу на 21,8 млрд грн – до 2 трлн 146,6 млрд гривень. Ревальвації курсу гривні до іноземних валют сприяли в основному надходження приватних грошових переказів із-за кордону і вищі темпи зростання експорту товарів, ніж імпорту.

Водночас витрати державного бюджету на погашення й обслуговування державного і гарантованого державою боргу становили 127,9 млрд грн, або 38,4 відс. здійснених у першому кварталі 2019 року витрат державного бюджету. Зазначене звужує фінансові можливості для реалізації інших бюджетних програм.

7. У січні – березні 2019 року більша частина обсягу наданих з державного бюджету трансфертів місцевим бюджетам спрямована на поточні видатки закладів освіти й охорони здоров'я, надання пільг, житлових субсидій і допомоги окремим категоріям громадян. Водночас Урядом, окремими місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування не використано можливостей щодо перерозподілу коштів субвенцій для недопущення виникнення простроченої заборгованості за цими виплатами у сумі 616,2 млн гривень.

Крім цього, зволікання Урядом з прийняттям рішень про затвердження або внесення змін до порядків та умов надання і розподілу субвенцій, зокрема одинадцяти вперше визначених у законі про державний бюджет, призвело в окремих випадках до порушення вимог Бюджетного кодексу України і невиконання помісячного розпису державного бюджету. Як наслідок, не розпочато надання місцевим бюджетам трьох субвенцій у сумі 208,9 млн грн, зокрема на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти, – 100,0 млн грн, здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності – 88,0 млн гривень.

8. У результаті зменшення обсягу наданих із державного бюджету трансфертів у січні – березні цього року, порівняно із відповідним періодом попереднього року, обсяги як доходів, так і видатків місцевих бюджетів зменшилися на 2,5 відсотка. Як наслідок, частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася на 6,7 відс. пункту –

до 41,5 відсотка. При цьому частка трансфертів з державного бюджету становила 51,7 відс. доходів місцевих бюджетів, тобто залежність місцевих бюджетів від державного бюджету залишається значною.

За окремими субвенціями, з урахуванням наданих з державного бюджету коштів у 2017 – 2018 роках, станом на 01.04.2019 на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ наявні залишки у сумі 7,0 млрд грн, що, зокрема, спричинено неефективним управлінням коштами місцевими органами влади й органами місцевого самоврядування та стримує відновлення і розвиток соціальної інфраструктури територій. На депозитних рахунках в установах державних банків у січні – березні розміщено тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів у сумі 8,5 млрд гривень.

ПРОПОЗИЦІЇ

Для усунення виявлених відхилень і порушень при виконанні Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” Рахункова палата вважає за доцільне рекомендувати:

1) Кабінету Міністрів України:

- виконати вимогу частини п'ятої статті 24¹ Бюджетного кодексу України щодо розподілу коштів державного фонду регіонального розвитку;

- доручити Міністерству фінансів України підготувати відповідно до частини третьої статті 23 і пункту 8 частини першої статті 52 Бюджетного кодексу України проект закону про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо зменшення бюджетних призначень за бюджетною програмою 6381130 „Виконання боргових зобов'язань за кредитом, залученим під державну гарантію для реалізації проекту „Створення Національної супутникової системи зв'язку”;

- виконати вимогу статті 22 Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо розподілу коштів у повному обсязі за напрямками (об'єктами, заходами) за бюджетною програмою 2401270 „Здійснення природоохоронних заходів”;

- виконати вимогу статті 33 Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо затвердження порядку та обсягів спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення;

- виконати вимогу статті 35 Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо затвердження порядку спрямування надходжень у 2019 році конфіскованих коштів і коштів, отриманих від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з

корупцією правопорушення, у сумі 524,0 млн грн для Міністерства оборони України на облаштування військових комісаріатів (територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки) та їх всебічне забезпечення;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 № 106 „Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій” для унормування визначених у статті 32 Закону України „Про Державний бюджет України на 2019 рік” вимог про утворення Міністерством фінансів України у 2019 році комісії для підготовки і подання Уряду пропозицій щодо розподілу субвенції та надання у поточному році субвенції без обов’язкового співфінансування з місцевих бюджетів;

- доручити, у зв’язку з уточненням макроекономічного прогнозу, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України разом із Міністерством фінансів України розглянути доцільність внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 546 „Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019 – 2021 роки”;

- доручити Міністерству соціальної політики України разом із Міністерством фінансів України проаналізувати бюджет Пенсійного фонду України на 2019 рік і у разі необхідності запропонувати внести зміни до бюджету цього Фонду і закону про державний бюджет;

- затвердити порядки використання бюджетних коштів;

- вжити заходів для затвердження паспортів бюджетних програм;

- вжити заходів щодо поліпшення якості планування видатків за бюджетними програмами головних розпорядників бюджетних коштів у наступному бюджетному періоді;

- вжити заходів щодо забезпечення виконання плану надходжень для фінансування державного бюджету, зокрема від приватизації державного майна;

- забезпечити на кінець року рівень залишку бюджетних коштів загального фонду державного бюджету в обсязі, достатньому для покриття тимчасових касових розривів у наступному бюджетному періоді;

- затвердити порядки та умови надання субвенцій, які вперше визначені в законі про державний бюджет на 2019 рік;

- вжити заходів щодо погашення простроченої заборгованості з оплати праці педагогічним працівникам окремих закладів освіти, що обліковується станом на 01.04.2019;

- вжити заходів щодо погашення простроченої заборгованості за поточними видатками закладів охорони здоров’я, що обліковується станом на 01.04.2019;

- вжити заходів щодо погашення простроченої заборгованості за надані пільги та житлові субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого і рідкого пічного побутового палива та скрапленого газу, що обліковується станом на 01.04.2019;

2) Міністерству фінансів України:

- проаналізувати причини невиконання доходів загального фонду і вжити заходів щодо забезпечення надходження доходів відповідно до показників, визначених у помісячному розписі доходів загального фонду Державного бюджету України на 2019 рік;

- запровадити окремий бухгалтерський облік операцій із залучення коштів єдиного казначейського рахунку для покриття дефіциту ресурсу загального фонду державного бюджету і відображення їх у звітності про виконання державного бюджету за кодом 603000 „Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку”.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан